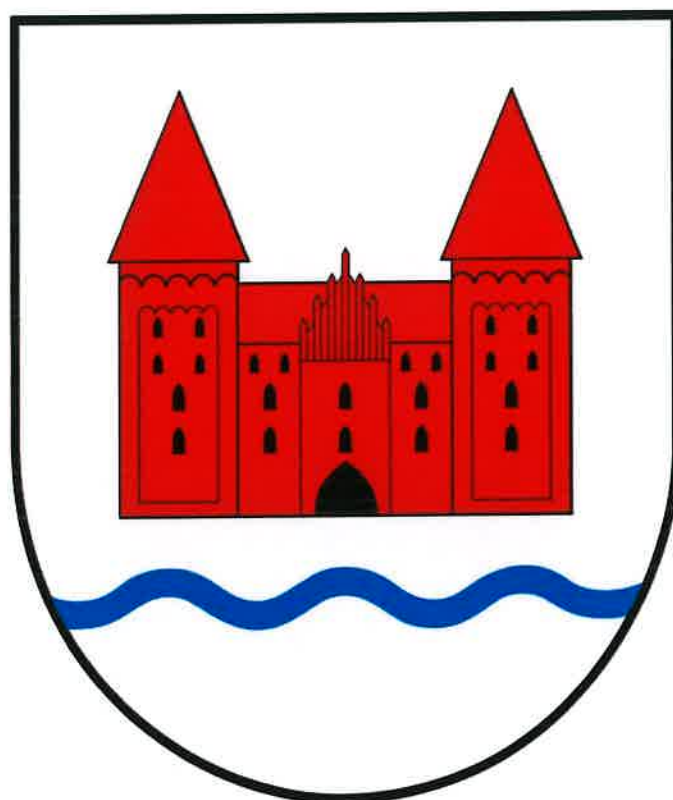

RAPORT

O STANIE SANITARNYM POWIATU NIDZICKIEGO za 2025 r.

NIDZICA 2026

**POWIATOWA STACJA SANITARNO - EPIDEMIOLOGICZNA
W NIDZICY**

OCENA

**STANU SANITARNEGO I EPIDEMIOLOGICZNEGO
ORAZ ESTETYKI I PORZĄDKU
NA TERENIE DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEJ STACJI SANITARNO - EPIDEMIOLOGICZNEJ
W NIDZICY
W ROKU 2025**

Nidzica, luty 2026

teren	LUDNOŚĆ		
	STAN LUDNOŚCI		
	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2025
Miasto i gmina Nidzica	19642	19440	19160
Miasto Nidzica	12431	12219	11955
Gmina Nidzica	7211	7221	7205
Gmina Janowiec K.	3079	3043	3014
Gmina Janowo	2589	2561	2478
Gmina Kozłowo	5627	5553	5456
RAZEM	30937	30597	30108

Epidemiologia

ZAPOBIEGANIE I ZWALCZANIE CHOROÓB ZAKAŻNYCH

Jednym z najważniejszych zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych, monitorowanie sytuacji epidemiologicznej poprzez rejestrację i analizę zakażeń i zachorowań na choroby zakaźne, kontrolę wykonania obowiązkowych szczepień ochronnych oraz prowadzenie nadzoru nad warunkami higieniczno-sanitarnymi w podmiotach wykonujących działalność leczniczą.

I. Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych na terenie działania PPIS w Nidzicy w 2025 roku

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nidzicy prowadzi monitoring sytuacji sanitarno-epidemiologicznej na terenie powiatu nidzickiego w oparciu o nadsyłane przez podmioty lecznicze i laboratoria medyczne zgłoszenia zachorowań, podejrzeń zachorowań na choroby zakaźne oraz zgłoszenia dodatnich wyników badań w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych. Rejestracja powyższych zgłoszeń odbywa się po weryfikacji i klasyfikacji według obowiązujących w Unii Europejskiej kryteriów definicji przypadków chorób zakaźnych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego. Faktyczny obraz sytuacji epidemiologicznej w dużym stopniu zależy od rzetelności i terminowości zgłoszeń, zakresu stosowanej diagnostyki laboratoryjnej oraz stopnia wykorzystania przez lekarzy istniejących możliwości badań laboratoryjnych.

Uzyskane informacje ze zgłoszeń oraz wywiadów epidemiologicznych stanowią podstawę podejmowanych przez pracowników inspekcji sanitarnej działań przeciwepidemicznych, w tym ustalanie źródeł zakażenia, dróg ich przenoszenia, ustalanie osób narażonych na zakażenie lub zachorowanie, podejmowane są działania profilaktyczne i zapobiegawcze.

W 2025 roku pracownicy PSSE w Nidzicy zarejestrowali 2064 zachorowania lub podejrzania zachorowań i zakażeń, przeprowadzili 214 wywiadów epidemiologicznych.

Wybrane elementy sytuacji epidemiologicznej powiatu nidzickiego za lata 2017 - 2025 obrazuje tabela nr 1. W przypadku większości chorób zakaźnych sytuacja epidemiologiczna powiatu nidzickiego nie budzi niepokoju.

W 2024 roku w całym kraju nastąpił znaczny wzrost zachorowań na krztusiec. W powiecie nidzickim zgłoszono 10 przypadków w 2024 roku, 11 przypadków w 2025 roku. Problem ten będzie się utrzymywał, głównie ze względu na dużą zakaźność krztuśca i stosunkowo późne rozpoznanie każdego przypadku. Czynnikiem sprzyjającym jest krótki czas utrzymywania się odporności, nawet po pełnym szczepieniu.

1 lipca 2023 r. na terenie Polski został zniesiony stan zagrożenia epidemicznego spowodowany zakażeniami wirusem SARS-CoV-2. Nie mniej zachorowania na COVID-19 stanowią nadal problem zdrowotny. W 2025 roku na terenie powiatu nidzickiego zgłoszono 247 przypadków. Wystąpiło 1 ognisko epidemiczne zakażeń SARS-CoV-2 wśród 4 pacjentów w Szpitalu ZOZ w Nidzicy. Dane epidemiologiczne dotyczące zachorowań na COVID-19 na terenie powiatu nidzickiego w ostatnich 6 latach przedstawiono w tabeli nr 2. W celu rozpoznania zakażeń stosowane były głównie szybkie testy antygenowe w placówkach podstawowej opieki zdrowotnej. W celu ustalenia panującego rodzaju wirusa SARS-CoV-2 w różnych okresach zachorowań pobierano próby od chorych do sekwencjonowania genetycznego. Należy zauważyć, że spada liczba rozpoznanych zakażeń, maleje też odsetek osób hospitalizowanych z powodu zachorowania oraz zgłoszonych zgonów.

W grupie schorzeń przenoszonych drogą pokarmową od wielu lat nie rejestruje się zachorowań na dur brzuszny, czerwonkę, wirusowe zapalenie wątroby typu A.

W 2025 roku odnotowano 10 zachorowań na salmonellozę, na którą chorowały głównie dzieci (z tego 5 w wieku do 0-9 lat). Zachorowania dotyczyły głównie mieszkańców wsi (70%). Połowa zachorowań wystąpiła w okresie letnim od czerwca do września.

W minionym roku na terenie powiatu nidzickiego nie wystąpiło żadne ognisko zatrucia pokarmowego.

W 2025 roku zgłoszono dużą ilość zakażeń (40) *Giardia lamblia*. Wynika to zapewne z większej ilości badań laboratoryjnych wykonanych w tym kierunku.

Lepsza diagnostyka schorzeń jelitowych pozwoliła też na identyfikację 14 zakażeń spowodowanych bakteriami *Clostridioides difficile*. Jest to nowy narastający problem zdrowotny wynikający z szerokiego stosowania antybiotykoterapii. Zachorowania z ciężkimi w przebiegu biegunkami dotyczą szczególnie ludzi starszych, prawie 80% wszystkich przypadków to osoby po 60 roku życia.

W grupie zakażeń krwiopochodnych w 2025r. zanotowano 2 osoby z przewlekłym wirusowym zapaleniem wątroby typu B oraz 10 osób z przewlekłym wirusowym zapaleniem wątroby typu C. Wzrost liczby zgłoszeń może wynikać z rozszerzonej od 2023 roku diagnostyki w placówkach podstawowej opieki zdrowotnej oraz opóźnień diagnostycznych z powodu pandemii. Znaczna część tych osób została zakwalifikowana do leczenia nowoczesnymi preparatami przeciwwirusowymi, które dają szansę pełnego wyleczenia.

W grupie tzw. neuroinfekcji w 2025 roku odnotowano wzrost zachorowań. Wystąpiło zapalenie opon mózgowych i mózgu wywołane zakażeniem bakteriami *Streptococcus pneumoniae*. Zgłoszono 2 przypadki zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych o nieznannej etiologii wirusowej oraz 4 zachorowania na kleszczowe zapalenie mózgu. W związku z dużym zagrożeniem chorobami odkleszczowymi dla rolników przeprowadzono działania edukacyjne skierowane do osób pracujących w rolnictwie.

Ze względu na endemiczne występowanie kleszczy zakażonych *Borrelia burgdorferi* analogicznie jak w innych częściach województwa warmińsko-mazurskiego od wielu lat utrzymuje się duża zapadalność na boreliozę. W 2025 roku w powiecie nidzickim odnotowano 23 zachorowania. Wśród chorych na boreliozę zdecydowaną większość stanowią mieszkańcy terenów wiejskich (82,6%).

Od wielu lat w całym kraju znacznie poprawiła się sytuacja epizootologiczna wścieklizny wśród zwierząt, niemniej lokalnie mogą wystąpić ogniska tej choroby wśród zwierząt czego przykładem była zła sytuacja epizootyczna w sąsiednim województwie mazowieckim.

Wścieklizna jest chorobą śmiertelną i tylko wykonanie serii szczepień ratuje człowiekowi zakażonemu życie. W 2025 roku liczba osób, które musiały zostać objęte szczepieniami p/wściekliznie była wyższa w stosunku do roku poprzedniego. Zaszczepiono 25 osób, w tym: 12 po ugryzieniu przez koty, 7 po ugryzieniu przez psy, 6 przez inne zwierzęta (bóbr, mysz, szczur, nietoperz, lis). W 2025 roku wzrosła ogólna liczba pokąsań przez zwierzęta. Skuteczne rozwiązanie problemu psów bez właściwego nadzoru ze strony właścicieli mogłoby pozwolić na dalsze zmniejszenie ilości osób pogryzionych i szczepionych przeciw wściekliznie. Zgłoszono 9 przypadków pokąsań przez koty. Wskazaniem głównym do szczepień jest to, że koty są bardziej narażone na kontakt z wścieklizną w środowisku a przy tym nie są objęte obowiązkowymi szczepieniami przeciw tej chorobie. Z tego względu pracownicy sekcji epidemiologii przy sporządzaniu każdego wywiadu z osobą pokąsaną przez zwierzęta propagują szczepienia kotów przeciw wściekliznie.

Sytuacja epidemiologiczna grypy i zachorowań grypopodobnych zmienia się sezonowo co kilka lat. Od 2023 roku zmienił się system sprawozdawczy w zakresie zachorowań grypopodobnych. Wprowadzono obowiązek zgłoszenia zakażeń wirusem grypy i wirusem RSV potwierdzone szybkim testem antygenowym. W 2025 roku wystąpił znaczny wzrost zachorowań na grypę. Ponadto w ramach nadzoru epidemiologicznego nad grypą SENTINEL wykonano 15 dodatknych badań PCR.

Dużym problemem zdrowotnym i społecznym jest gruźlica płuc, która globalnie ma trend wzrostowy i dotyczy różnych środowisk społecznych. W 2025 roku nie zgłoszono w powiecie nidzickim nowego zachorowania na gruźlicę płuc.

Z innych nowych chorób podlegających zgłaszaniu takich jak SARS, grypa ptaków A/H5N1/ nie odnotowano żadnego przypadku potwierdzonego laboratoryjnie.

Nie mniej w 2025 roku objęto nadzorem epidemiologicznym wszystkie osoby, które miały kontakt z ptakami zakażonymi wirusem ptasiej grypy HPAI. Żadna osoba nie zakażyła się tym groźnym dla człowieka wirusem.

Sytuacja epidemiologiczna chorób objętych programem eradykacji lub eliminacji jest bardzo dobra. Nie stwierdzono hospitalizacji z powodu ostrych porażek wiotkich i poliomyelitis.

W 2025 r. nie odnotowano zachorowań na odrę, jednak w ostatnich latach widzimy skokowy wzrost tych zachorowań w innych krajach Europy. Powodem tego wzrostu jest migracja ludności szczególnie z krajów, w których stopień wyszczepialności odry w populacji jest na niezadawalającym poziomie. Dlatego też w Polsce propagowane są szczepienia profilaktyczne dla osób, które nie są uodpornione, to znaczy nie chorowały na odrę lub nie były zaszczepione dwiema dawkami szczepionki p/odrze.

Tabela nr 1. Zachorowania na choroby zakaźne i zakażenia w latach 2017 - 2025

Lp.	Jednostka chorobowa	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1	Salmonellozy (zatrucia pokarm.)	5	11	8	9	6	9	8	15	10
2	Zakażenia Campylobacter	-	-	-	-	-	-	1	5	0
3	Bakteryjne zakażenia jelitowe (A04) wywołane Clostridioides difficile	18	3	4	7	4	2	7	6	14
4	Wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe (A08) ogółem	44	33	48	9	7	11	4	15	16
	W tym dzieci do lat 2	19	16	22	2	3	2	-	8	8
5	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnym zakaźnym pochodzeniu u dzieci do lat 2 (A09)	13	19	13	8	5	1	4	6	5
6	Krztusiec	-	-	-	-	-	-	-	10	11
7	Szkarlatyna (płonica)	5	1	3	-	-	4	32	20	5
8	Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych ogółem	1	-	-	-	1	2	-	2	2
	w tym bakteryjne	-	-	-	-	-	-	-	-	1
9	Kleszczowe zapalenie mózgu	1	-	-	1	1	-	-	3	4
10	Róża	1	-	1	-	-	-	2	3	2
11	Zgorzel gazowa	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Choroba z Lyme (borelioza)	21	6	12	12	5	9	16	14	23
13	Pokąsania osób przez zwierzęta	54	55	50	24	25	28	35	33	51
	w tym po których podjęto szczepienia przeciw wścieklicznie	14	7	13	11	12	13	14	18	25
14	Ospa wietrzna	159	91	90	126	56	285	78	119	236
15	Odra	-	-	2	-	-	-	-	-	-
16	Różyczka	1	-	-	-	-	-	-	1	1
17	Wirusowe zapalenie wątroby typu A	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Wirusowe zapalenie wątroby typu B	-	2	1	-	-	-	1	2	2
19	Wirusowe zapalenie wątroby typu C	4	2	6	1	-	1	10	4	10
20	Świnka	1	-	1	-	-	-	-	-	-
21	Grypa potwierdzona badaniami antygenowymi	*	*	*	*	*	*	1	270	1123
22	Grypa potwierdzona badaniami PCR	0	1	1	2	0	1	19	19	15
23	Grypa ptaków A/H5N1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24	Grypa nowy wirus A/H1N1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25	Zakażenia wirusem RSV potwierdzone badaniami antygenowymi	*	*	*	*	*	*	5	59	199
26	Kiła ogółem	-	-	2	-	-	-	2	4	-
27	Gruźlica płuc	7	4	5	3	1	-	-	2	-
28	AIDS	-	-	-	-	-	-	-	-	-
29	Klebsiella pneumoniae (CPE, NDM)	3	2	2	1	1	0	1	0	7
30	Covid-19	*	*	*	1101	2620	1962	527	365	247
31	Giardioza	1	-	-	-	-	2	11	33	40
32	Legionelloza	-	-	-	-	-	-	-	1	1

*brak obowiązku zgłoszeń

Tabela nr 2. Zachorowania , hospitalizacje, zgony na COVID-19
w powiecie nidzickim w latach 2020-2025

2020rok	Liczba chorych	Hospitalizacja	Zgony
Styczeń	0	0	0
Luty	0	0	0
Marzec	0	0	0
Kwiecień	1	0	0
Maj	0	0	0
Czerwiec	0	0	0
Lipiec	5	2	0
Sierpień	7	0	0
Wrzesień	44	8	0
Październik	200	27	6
Listopad	387	24	9
Grudzień	457	42	7
OGÓŁEM	1101	103	22

2021 rok	Liczba chorych	Hospitalizacja	Zgony
Styczeń	371	40	22
Luty	812	47	18
Marzec	637	52	13
Kwiecień	147	13	5
Maj	27	8	3
Czerwiec	4	2	0
Lipiec	0	0	0
Sierpień	0	0	0
Wrzesień	7	1	1
Październik	35	5	0
Listopad	220	25	2
Grudzień	360	25	12
OGÓŁEM	2620	218	76

2022 rok	Liczba chorych	Hospitalizacja	Zgony
Styczeń	811	37	9
Luty	597	45	10
Marzec	132	9	5
Kwiecień	15	6	1
Maj	6	5	
Czerwiec	7	1	
Lipiec	47	9	
Sierpień	127	10	
Wrzesień	150	12	
Październik	48	10	1
Listopad	5	1	
Grudzień	17	9	
OGÓŁEM	1962	154	26

2023 rok	Liczba chorych	Hospitalizacja	Zgony
Styczeń	10	1	
Luty	74	11	1
Marzec	176	20	5
Kwiecień	23	7	
Maj	8	6	
Czerwiec	2		
Lipiec			
Sierpień	2		
Wrzesień	3		
Październik	35	5	1
Listopad	101	4	
Grudzień	93	8	1
OGÓŁEM	527	62	8

2024 rok	Liczba chorych	Hospitalizacja	Zgony
Styczeń	64	6	
Luty	17	4	
Marzec	1		
Kwiecień	1		
Maj	2		
Czerwiec	3		
Lipiec	21	1	
Sierpień	70	4	
Wrzesień	117	6	
Październik	57	6	1
Listopad	9		
Grudzień	3		
OGÓŁEM	365	27	1

2025 rok	Liczba chorych	Hospitalizacja	Zgony
Styczeń	6		
Luty	4		
Marzec	3		
Kwiecień	3		
Maj	1		
Czerwiec	2		
Lipiec	14	1	
Sierpień	16	1	
Wrzesień	99	5	
Październik	68	1	
Listopad	7		
Grudzień	24		
OGÓŁEM	247	8	0

II. Ocena stanu sanitarnego podmiotów wykonujących działalność leczniczą w powiecie nidzickim

W 2025 roku w powiecie nidzickim funkcjonowało 50 podmiotów leczniczych będących pod nadzorem PPIS w Nidzicy. Są to głównie podmioty, które udzielają ambulatoryjnych świadczeń medycznych: poradnie podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej, gabinety lekarskie, gabinety stomatologiczne, gabinety pielęgniarskie i inne podmioty świadczące usługi medyczne. Od 2020 roku PPIS w Nidzicy sprawuje nadzór nad Zespołem Opieki Zdrowotnej w Nidzicy.

W 2025 roku przeprowadzono 22 kontrole kompleksowe, 4 kontrole doraźne a w placówkach podstawowej opieki zdrowotnej także 16 kontroli tematycznych z zakresu oceny realizacji szczepień ochronnych, w tym kontrole kart uodpornienia. Wszczęto 1 postępowanie administracyjne dotyczące stanu sanitarno-technicznego.

Dwa podmioty lecznicze będące pod nadzorem PPIS w Nidzicy nie są w pełni dostosowane do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą: ZOZ w Nidzicy i 1 podmiot podstawowej opieki zdrowotnej.

Większość funkcjonujących komórek organizacyjnych ZOZ w Nidzicy jest w pełni dostosowana do wymogów w/w rozporządzenia: Blok Operacyjny, Centralna Sterylizatornia, Oddziały szpitalne, Pracownia Diagnostyki Obrazowej, Medyczne Laboratorium Diagnostyczne, Ośrodek Rehabilitacji Diennej, Dział Fizjoterapii, poradnie specjalistyczne.

Brak pełnego dostosowania ma Zakład Opiekuńczo-Lecznicy i Przychodnia Rejonowa.

W strukturach ZOZ w Nidzicy nie funkcjonuje od kilku lat oddział ginekologiczno-położniczy (w części położniczej i neonatologicznej) i oddział pediatryczny.

Celem utrzymania właściwego stanu higienicznego podmiotów leczniczych a także zapobiegania występowaniu zakażeń zakładowych przy sprawowaniu nadzoru szczególną uwagę zwracano na:

1. Prawidłowość wszystkich procedur higieniczno-sanitarnych opracowanych przez placówki medyczne i ich wdrożenie do stosowania,
2. Prawidłowość procesów sterylizacji i dezynfekcji narzędzi i sprzętu, między innymi poprzez:
 - systematyczną ocenę prawidłowości i skuteczności procesów sterylizacji materiałów i narzędzi. Wszystkie placówki wyposażone są w odpowiednie autoklawy parowe.
 - egzekwowanie kontroli każdego procesu sterylizacji za pomocą zintegrowanych wskaźników chemicznych,
3. Monitoring gospodarki odpadami, szczególnie właściwą segregację i utylizację odpadów medycznych (wszystkie niebezpieczne odpady medyczne są utylizowane przez wyspecjalizowane firmy),
4. Wytrobienie u pracowników ochrony zdrowia nawyków przestrzegania zasad higienicznego i aseptycznego postępowania,
5. Obowiązki podejmowania i dokumentowania działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń, w tym konieczność prowadzenia kontroli wewnętrznej w zakresie realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych,
6. Opracowanie i wdrożenie procedur na wypadek wystąpienia choroby szczególnie niebezpiecznej, w tym reżim sanitarny, zaopatrzenie i stosowanie środków ochrony indywidualnej,
7. Spełnienie obowiązku zgłaszania chorób zakaźnych, zakażeń oraz zgonów spowodowanych przez choroby zakaźne i zakażenia,
8. Spełnienie obowiązku zgłaszania ognisk epidemicznych chorób zakaźnych i zakażeń,
9. Spełnienie obowiązków w zakresie zapobiegania zakażeniom szpitalnym.

W trakcie kontroli sanitarnych prowadzone są działania edukacyjne i informacyjne dla personelu medycznego w celu podniesienia świadomości aktualnych zagrożeń zdrowotnych.

W 2025 roku poprawa stanu sanitarno-technicznego, funkcjonalności pomieszczeń oraz dostępności świadczeń medycznych nastąpiła w następujących podmiotach wykonujących działalność leczniczą:

1. Zespół Opieki Zdrowotnej w Nidzicy:
 - remont pomieszczeń, zakup sprzętu i uruchomienie Poradni Leczenia Bólu,
 - remont pomieszczeń, zakup sprzętu i uruchomienie Działu Fizjoterapii w Kozłowie,
 - remont pomieszczeń i przeniesienie z budynku Przychodni Rejonowej w Nidzicy do budynku Szpitala: Działu Farmacji Szpitalnej, Poradni Neurologicznej, Poradni Zdrowia Psychicznego,

2. Świat Zdrowia Centrum Medyczne Łyna: generalny remont (łazienka, wymiana wszystkich drzwi, oświetlenia), zakup profesjonalnej chłodziarki do szczepionek, aparatu EKG,
3. NZPOZ i MP „PANACEUM”: zakup profesjonalnej chłodziarki do przechowywania szczepionek z całodobowym monitoringiem temperatury i powiadamianiem alarmowym,
4. Przychodnia POZ MEDKAM: remont schodów, remont pomieszczeń.

Stan sanitarno-higieniczny oraz techniczny podmiotów wykonujących działalność leczniczą jest zadawalający i systematycznie się poprawia. Zachodzące zmiany w podmiotach przyczyniają się do poprawy świadczonych usług oraz wzrostu bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców powiatu nidzickiego.

Profilaktyczne szczepienia ochronne w 2025 roku

Szczepienia ochronne to jeden z najważniejszych elementów profilaktyki wielu groźnych dla zdrowia czy życia zakażeń i chorób zakaźnych. Dobre wykonawstwo szczepień ochronnych ma bezpośredni wpływ na korzystną sytuację epidemiologiczną wielu chorób zakaźnych.

Od wielu lat nie stwierdza się zachorowań na błonicę, tężec, poliomyelitis, odrę. Znacznie zmalała ilość chorych na wzw typu B, świnkę, różyczkę, oraz inwazyjnych zakażeń *Haemophilus influenzae*, *Neisseria meningitidis* i *Streptococcus pneumoniae*.

Osiągnięcie odpowiedniego poziomu uodpornienia całej populacji wymaga stałego i konsekwentnego przestrzegania wielu zasad wynikających z aktualnego stanu wiedzy medycznej i regulacji prawnych.

PPIS w Nidzicy sprawuje nadzór nad 8 podmiotami realizującymi Program Szczepień Ochronnych. W 2025r. przeprowadzono 16 kontroli problemowych. Nadzór nad realizacją szczepień ochronnych polega głównie na egzekwowaniu:

- właściwych warunków sanitarno - technicznych punktów szczepień,
- opracowania, wdrożenia i właściwego stosowania procedur higienicznych,
- opracowania i wdrożenia procedur związanych z zamawianiem, transportem, przechowywaniem i dystrybucją szczepionek,
- dobrego przygotowania merytorycznego personelu szczepiącego,
- przestrzegania aktualnego Programu Szczepień Ochronnych i wojewódzkiego terminarza szczepień,
- wykonania szczepień obowiązkowych przez osoby uchylające się,
- prawidłowej metodyki wakcynacji,
- odpowiedniego monitorowania warunków transportu i przechowywania szczepionek,
- realizacji szczepień zalecanych przez Ministra Zdrowia,
- realizacji programu bezpłatnych szczepień przeciw zakażeniom HPV,
- realizacji obowiązku zgłaszania niepożądanych odczynów poszczepiennych.

W 2025 roku w całym kraju realizowana była kontrola stanu zaszczepienia dzieci i młodzieży urodzonych w latach 2024-2006. W powiecie nidzickim kontrolą objęto 5511 kart uodpornienia dzieci i młodzieży objętych świadczeniami podstawowej opieki zdrowotnej przez podmioty lecznicze funkcjonujące na terenie powiatu nidzickiego. Zdecydowana większość osób prawidłowo realizuje szczepienia zgodnie z aktualnym Programem Szczepień Ochronnych. Stwierdzono, że 80 dzieci ma braki w szczepieniach z powodu przeciwwskazań medycznych, 134 osoby nie są prawidłowo szczepione z powodu uchylania się od obowiązku. W wyniku kontroli zidentyfikowano problem 158 osób, których status szczepień jest nieznan, ponieważ emigrowały za granicę.

Pracownicy inspekcji sanitarnej prowadzą także działania edukacyjne w zakresie szczepień ochronnych skierowane do pracowników ochrony zdrowia oraz działania edukacyjno-oświatowe kierowane do mieszkańców powiatu nidzickiego.

PSSE w Nidzicy sporządza corocznie zamówienie na preparaty szczepionkowe dla całego powiatu. Zapewnia też dostawy szczepionek z WSSE w Olsztynie. Szczepionki są przechowywane w PSSE z zapewnieniem właściwych warunków, prowadzony jest stały, elektroniczny monitoring temperatur w urządzeniach chłodniczych. Szczepionki są wydawane dla 10 podmiotów i jednostek organizacyjnych realizujących Program Szczepień Ochronnych. W 2025 roku wydano 3946 dawek 27 preparatów szczepionkowych.

PSSE w Nidzicy dokonuje corocznie analizy i oceny realizacji szczepień obowiązkowych i zalecanych w powiecie nidzickim. Liczba dzieci i młodzieży podlegająca obowiązkowym szczepieniom ochronnym wynosi 5642, w tym 161 dzieci urodzonych w 2025 roku. Wykonanie szczepień ochronnych dzieci i młodzieży w powiecie nidzickim kształtowało się na następującym poziomie:

1. Szczepienia pierwotne przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi w pierwszym roku życia wykonano w 50,3% (wymagane 55 %)
2. Szczepienia przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi w drugim roku życia wykonano w 74,9% (wymagane 55 %)
3. Szczepienia przeciwko odrze, śwince i różyczce w drugim roku życia wykonano w 93,6% (wymagane 95 %)
4. Szczepienia przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi i poliomyelitis w szóstym roku życia wykonano w 83,1%
5. Szczepienia przeciwko odrze, śwince i różyczce w szóstym roku życia (druga dawka) 83,5%
6. Szczepienia przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi w 14 roku życia : 83,9%
7. Szczepienia przeciwko błonicy, tężcowi w 19 roku życia: 81,9%

8. Szczepienia przeciw pneumokokom w 1 roku życia: 63,4%
9. 9.Szczepienia przeciw pneumokokom w 2 roku życia 94,7%
10. Szczepienia p/rotawirusom w 1 roku życia 73,3%

W 2025 roku wykonanie szczepień obowiązkowych utrzymuje się na podobnym poziomie jak w 2024 roku. Wykonanie szczepień w 1 roku życia zależy od struktury urodzeń dzieci w ciągu roku. W 2025r. wzrosło wykonanie szczepień MMR w 2 roku życia, spadło wykonanie szczepień dzieci w 14 roku życia i 19 roku życia (błonica, tężec, krztusiec).

Z powodu trwającej w ostatnich latach pandemii COVID-19 były przerwy w funkcjonowaniu punktów szczepień. Terminy szczepień były przesuwane ze względu na zachorowania na COVID-19 lub przebywanie na kwarantannie osób podlegających szczepieniom, rodziców dzieci oraz personelu punktów szczepień. Ta sytuacja skutkuje obecnie mniejszą dyscypliną rodziców w przestrzeganiu terminów zgłoszeń na szczepienia.

Ponadto utrzymuje się duża liczba rodziców, którzy pod wpływem ruchów antyszczepionkowych przestają realizować szczepienia Programu Szczepień Obowiązkowych.

W powiecie nidzickim, podobnie jak w całym kraju istnieje problem uchylania się od szczepień obowiązkowych. W ostatnim kwartale 2025 roku podmioty lecznicze podstawowej opieki zdrowotnej zgłosiły 88 rodziców, którzy uchylają się od szczepień obowiązkowych swoich dzieci (124). Prowadzono działania informacyjne (pisma, rozmowy) z rodzicami, którzy nie szczepią swoich dzieci. Skutkowało to w niektórych przypadkach stopniową realizacją zaległych szczepień.

W 2025 roku nie zgłoszono żadnego przypadku niepożądanego odczynu poszczepiennego (NOP). W ostatnich latach zgłoszenia NOP występują na bardzo niskim poziomie: w 2018r. i 2019r. po 2 przypadki, w 2020r. 1, w 2021 r. 0, w 2022r. 1, w 2023r. i 2024r. 0. Zgłaszane odczyny miały łagodny przebieg.

W 2025 roku realizowano także szczepienia zalecane przez Ministra Zdrowia, finansowane przez pacjentów, pracodawców lub z budżetu państwa. Były to szczepienia osób w różnym wieku, przeciw następującym chorobom zakaźnym i zakażeniom: grypie, wirusowemu zapaleniu wątroby typu A, wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, kleszczowemu zapaleniu mózgu, półpaścowi, ospie wietrznej, błonicy, krztuścowi, tężcowi, zakażeniom *Neisseria meningitidis*, *Streptococcus pneumoniae*, *Haemophilus influenzae*, poliomyelitis, zakażeniom wirusem HPV, RSV, durowi brzuszemu, żółtej gorączce.

Dnia 01.06.2023 roku rozpoczęto realizację krajowego programu bezpłatnych szczepień dziewczynek i chłopców w wieku 12 i 13 lat przeciw zakażeniom wirusem HPV. W 2025r. kontynuowano program, który od września 2024r. został rozszerzony dla dzieci w wieku 9 do 14 lat. Dodatkowo od 1 września 2023r. realizowany jest program bezpłatnych leków dla dzieci i młodzieży w wieku do 18 roku życia. W ramach tego programu 2-walentna szczepionka przeciw HPV może być dostępna nieodpłatnie dla dzieci do ukończenia 18 roku życia. Pracownicy inspekcji sanitarnej podejmowali liczne działania, aby wzrosła świadomość mieszkańców powiatu nidzickiego na temat roli szczepień w zapobieganiu zakażeniom wirusem HPV, który jest czynnikiem sprawczym wywołującym wszystkie zachorowania na raka szyjki macicy. Aktualnie zaszczepione są 542 osoby do 18 roku życia, w tym największy odsetek dzieci z roczników 2010-2012.

Dobre wykonanie masowych szczepień populacji dzieci i młodzieży do 19 roku życia pozwala utrzymać tzw. zbiorowiskową odporność na choroby zakaźne. Efektem takich działań jest wzrost odsetka populacji niewrażliwej na choroby zakaźne przeciw którym wykonywane były szczepienia ochronne oraz spadek współczynników zapadalności na choroby zakaźne objęte programem szczepień ochronnych.

Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna

Działania podejmowane w 2025 roku przez Promocję Zdrowia i Oświatę Zdrowotną Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Nidzicy wynikały z założeń krajowych (ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej), wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Narodowego Programu Zdrowia, wojewódzkich (Wojewódzkiego Programu Promocji Ochrony Zdrowia, Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV, Programu Przeciwdziałania Narkomanii), sytuacji epidemiologicznej, społecznej, demograficznej województwa i powiatu nidzickiego.

Ich inicjacją i koordynacją zajmował się pracownik Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej. Organizował, prowadził, koordynował i nadzorował działalność oświatowo-zdrowotną w celu ukształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych.

Działania edukacyjne kierowane były do różnych grup społecznych, w tym do dzieci w wieku przedszkolnym, uczniów szkół podstawowych i średnich, ich rodziców, opiekunów, seniorów, nauczycieli, wychowawców, dyrektorów szkół, pedagogów, psychologów, pracowników służb mundurowych, przedstawicieli samorządów, a także pracowników sektora zdrowia i pacjentów.

Realizowaliśmy następujące programy profilaktyczne:

- Program „Czyste powietrze wokół nas”;
- Program „Bieg po zdrowie”;
- Program „Trzymaj Formę”
- Program „ARS, czyli jak dbać o miłość”;
- Program „Wybierz życie-pierwszy krok”;
- Program „Znamię! Znam Je?”;
- Program „Podstępne WZW”;
- Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV;
- Program edukacyjny #MłodziŚwiadomi.

Organizowaliśmy działania związane z:

- Profilaktyką zażywania nowych narkotyków,
- Profilaktyką tytoniową,
- Światowym Dniem Zdrowia;
- Światowym Dniem/Europejskim Tygodniem Wiedzy o Antybiotykach;
- Profilaktyką chorób zakaźnych;
- Akcją „Moje dziecko idzie do szkoły”;
- Profilaktyką chorób odkleszczowych, kampanią „Nie bądź atrakcyjny dla kleszczy”;
- Promocją szczepień ochronnych,
- Propagowaniem zasad higieny osobistej;
- Kampanią EFSA #Safe2Eat oraz #PlantHealth4Life;
- Akcją Zdrowe Wakacje oraz Zdrowe Ferie,
- Profilaktyką zatruc pokarmowych;
- Promocją zdrowego stylu życia;
- profilaktyką chorób nowotworowych;
- Edukacją konsumencką
- Bezpieczeństwem stosowania suplementów diety.

Program edukacyjny „Trzymaj Formę!”

„Trzymaj Formę!” to ogólnopolski program edukacyjny realizowany przez Państwową Inspekcję Sanitarną we współpracy z Polską Federacją Producentów Żywności. Głównym celem programu jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki.

W roku szkolnym 2024/2025 pracownik Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej koordynowała realizację XVIII edycji programu „Trzymaj Formę!”, do której przystąpiło 15 szkół podstawowych powiatu nidzickiego. W ramach programu prowadzono między innymi: szkolenia dla koordynatorów szkolnych, zajęcia edukacyjne na temat racjonalnego żywienia oraz edukacji konsumenckiej dla uczniów, rodziców, opiekunów.

Na stronie internetowej oraz w mediach społecznościowych umieszczono informacje dotyczące właściwego odżywiania oraz znaczenia aktywności fizycznej dla zachowania zdrowia.

Problem otyłości dotyka również dzieci z powiatu nidzickiego. Podejmujemy szereg działań, wypracowujemy współpracę z instytucjami, aby temu problemowi wspólnie zapobiegać.

Program edukacyjny „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”

To ogólnopolska inicjatywa edukacyjna skierowana do dzieci w wieku przedszkolnym, której celem jest rozwijanie prawidłowych nawyków żywieniowych oraz budowanie świadomych postaw konsumenckich. Podczas zajęć najmłodszy aktywnie uczestniczyli w warsztatach, poznając zasady produkcji żywności ekologicznej oraz jej wpływ na zdrowie.

Program przybliżył dzieciom ideę rolnictwa ekologicznego i uczył dokonywania odpowiedzialnych wyborów poprzez działania praktyczne i doświadczenia dostosowane do ich wieku. W obliczu rosnącej świadomości społecznej dotyczącej zdrowego stylu życia inicjatywa ta wspiera kształtowanie prozdrowotnych nawyków już od najmłodszych lat.

W 2025 roku w programie uczestniczyło 400 dzieci z terenu powiatu nidzickiego, które zdobyły wiedzę na temat zasad zdrowego odżywiania oraz ekologicznych metod wytwarzania żywności.

Program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość”

Celem programu jest ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie. Program skierowany jest do młodzieży w wieku 15-19 lat, ale zawiera również elementy angażujące ich rodziców. W roku szkolnym 2024/2025 programem objęto 225 uczniów, z 5 szkół ponadpodstawowych w powiecie nidzickim.

Program edukacyjny „Znamie! Znam Je?”

Celem programu jest upowszechnienie wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka, w tym przekazanie wiedzy na temat czynników ryzyka zachorowania, uświadomienie zagrożeń i zasad profilaktyki oraz uświadomienie wartości odpowiednich zachowań i postaw. Program został opracowany przez Fundację Gwiazda Nadziei pod honorowym patronatem Głównego Inspektora Sanitarnego oraz merytorycznym patronatem Akademii Czerniaka. W roku szkolnym 2024/2025 programem objęto 440 uczniów, z 7 szkół ponadpodstawowych w powiecie nidzickim.

Program edukacyjny „Podstępne WZW”

Program edukacyjny „Podstępne WZW” skierowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych, którego głównym celem jest podniesienie wiedzy na temat profilaktyki zakażeń HAV, HBV i HCV, uświadomienie zagrożeń i zasad profilaktyki oraz kształtowanie prawidłowych zachowań w stosunku do osób zakażonych. W roku szkolnym 2024/2025 programem objęto 305 uczniów, z 7 szkół ponadpodstawowych w powiecie nidzickim.

Program edukacyjny #MłodziŚwiadomi

W odpowiedzi na rosnącą liczbę zakażeń chorobami przenoszonymi drogą płciową na terenie powiatu nidzickiego realizowano program edukacyjny #MłodziŚwiadomi, którego inicjatorem była Wojewódzka Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Olsztynie. Przedsięwzięcie skierowano do uczniów szkół ponadpodstawowych, odpowiadając na potrzebę zwiększenia wiedzy młodych osób w zakresie zdrowia seksualnego.

Celem działań było przekazanie rzetelnych informacji dotyczących objawów, możliwych powikłań, diagnostyki oraz metod leczenia, a także podkreślenie znaczenia profilaktyki i regularnych badań.

Istotnym elementem programu było kształtowanie odpowiedzialnych postaw oraz promowanie świadomego podejmowania decyzji dotyczących zdrowia własnego i partnerów. Dodatkowo uczestnikom wskazywano wiarygodne źródła informacji, z których mogą korzystać w przyszłości.

W powiecie nidzickim w prowadzonych przez pracownika Promocji Zdrowia zajęciach edukacyjnych w szkołach ponadpodstawowych wzięło udział 516 uczniów.

Profilaktyka palenia tytoniu

Do jednych z kluczowych zadań promocji zdrowia Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy profilaktyka tytoniowa. Celem podejmowanych działań jest zmniejszenie zachorowań, inwalidztwa i zgonów wynikających z palenia tytoniu poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy, palenie czynne oraz bierne, a także promowanie życia wolnego od dymu tytoniowego. Ważnym tematem podejmowanym podczas realizacji działań edukacyjnych są zagadnienia związane z e-papierosami i innymi nowatorskimi wyrobami dostarczającymi do organizmu nikotynę.

W roku 2025 profilaktyka palenia tytoniu realizowana była poprzez programy edukacyjne skierowane do dzieci i młodzieży, ich rodziców i opiekunów.

„**Czyste powietrze wokół nas**” to program przedszkolnej edukacji antynikotynowej, której celem jest podniesienie wiedzy rodziców/opiekunów w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy są narażone na bierne palenie. W roku szkolnym 2024/2025 programem objęto 14 przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych powiatu nidzickiego.

„**Bieg po zdrowie**” to program antytytoniowej edukacji zdrowotnej dla uczniów szkół podstawowych oraz ich rodziców i opiekunów. Głównym celem programu jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i e-papierosów. W roku szkolnym 2024/2025 programem objęto 12 szkół podstawowych powiatu nidzickiego.

W 2025 roku, w ramach obchodów Światowego Dnia Bez Tytoniu i Światowego Dnia Rzucania Palenia, zainicjowano wiele przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym. Podczas Światowego Dnia Bez Tytoniu przeprowadzono zajęcia edukacyjne wśród uczniów oraz rodziców szkoły podstawowej. Zorganizowano stoiska edukacyjno-informacyjne podczas „Światowego Dnia Naukowca” w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Napiwodzie oraz Powiatowych Dniach Rodziny organizowanych przez Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy w Nidzicy. Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych wśród szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Informację o obchodach zamieszczono na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Nidzicy oraz mediach społecznościowych.

Akcja – „Moje Dziecko Idzie Do Szkoły”.

Akcja ta ma na celu podniesienie poziomu wiedzy rodziców na temat wybranych elementów zdrowego stylu życia, ich roli w kształtowaniu prawidłowych nawyków prozdrowotnych u dzieci oraz przekonanie o słuszności podejmowanych działań profilaktycznych zarówno w domu jak i środowisku szkolnym. Prowadzona jest od wielu lat w naszym powiecie. Cieszy się corocznie dużym zainteresowaniem ze strony uczniów, rodziców oraz nauczycieli. W ramach tej akcji w 5 placówkach oświatowych przeprowadzono zajęcia edukacyjne, w których udział wzięło 125 rodziców.

Podczas spotkań omawiano zasady zdrowego odżywiania, edukacji konsumenckiej, profilaktykę wad postawy, profilaktykę tytoniową, profilaktykę chorób zakaźnych, w tym promocję szczepień ochronnych oraz szczepień przeciwko HPV. Każdy rodzic otrzymał materiały edukacyjne. W ramach akcji prowadzono, również działania edukacyjno-informacyjne podczas imprez lokalnych. Akcję realizowano przy współpracy z pracownikami Higieny Dzieci i Młodzieży Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Nidzicy.

Akcja Zdrowe wakacje oraz zdrowe ferie zimowe

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Nidzicy w ramach bezpiecznego wypoczynku prowadzi działania edukacyjne podczas wakacji oraz ferii zimowych.

W 2025 roku w ramach akcji „Zdrowe Wakacje” przeprowadzono 16 zajęć edukacyjnych wśród 429 uczestników wypoczynku letniego. W trakcie zajęć szczególną uwagę poświęcono: profilaktyce chorób odkleszczowych, znaczeniu prawidłowego mycia rąk w profilaktyce chorób zakaźnych, znaczeniu wody dla prawidłowego funkcjonowania organizmu człowieka, ochrony przed promieniowaniem UV. Dystrybuowano materiały edukacyjne do organizatorów wypoczynku letniego oraz placówek oświaty. Umieszczano informacje na temat zdrowych wakacji na portalach społecznościowych Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Nidzicy.

W ramach akcji „Zdrowe Ferie” przeprowadzono 3 zajęcia edukacyjne wśród 98 uczestników wypoczynku zimowego oraz dzieci w wieku przedszkolnym. Głównym tematem zajęć była profilaktyka chorób zakaźnych w tym promocja szczepień ochronnych, prawidłowa higiena rąk, propagowanie zdrowego stylu życia oraz ochrona zdrowia przed następstwem używania tytoniu, wyrobów tytoniowych oraz nowych substancji psychoaktywnych. Umieszczano informacje na temat zdrowych ferii na portalach społecznościowych Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Nidzicy.

Profilaktyką chorób odkleszczowych, kampania „Nie bądź atrakcyjny dla kleszczy”

Celem kampanii było podniesienie świadomości społecznej na temat ochrony przed kleszczami, a także edukacja w zakresie prawidłowego usuwania kleszczy, zwiększenie społecznej świadomości w zakresie profilaktyki chorób przenoszonych przez kleszcze, zwiększenie wiedzy na temat szczepień ochronnych jako skutecznej metody profilaktyki kleszczowego zapalenia mózgu.

W ramach kampanii „Nie bądź atrakcyjny dla kleszczy”¹ przeprowadzono 24 zajęć edukacyjnych, w których udział wzięło 723 dzieci i młodzieży, a także 2 spotkania dla seniorów, w których uczestniczyło 135 osób. Zorganizowano, również 7 stoisk edukacyjno-informacyjnych, które odwiedziło 715 osób.

Profilaktyka chorób zakaźnych oraz promocja szczepień ochronnych

W roku 2025 Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna realizowała działania z zakresu profilaktyki chorób zakaźnych oraz promocji szczepień ochronnych. Ich celem było zwiększenie świadomości zdrowotnej społeczeństwa, kształtowanie postaw prozdrowotnych oraz wzmacnianie zaufania do szczepień jako skutecznej metody zapobiegania chorobom. Działania edukacyjne kierowano do różnych grup społecznych – dzieci i młodzieży, rodziców, osób dorosłych oraz seniorów.

W ramach podejmowanych inicjatyw realizowano kampanię „Jesień bez infekcji”, której celem była promocja szczepień ochronnych wśród osób najbardziej narażonych na powikłania – seniorów, kobiet w ciąży, a także ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem pracowników i pracodawców. Prowadzono również działania informacyjno-edukacyjne związane z kampanią „Zwykły kaszel czy objaw gruźlicy? Sprawdź!”, Została ona zorganizowana przez Biuro Krajowe Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) w Polsce przy współpracy z Polskim Towarzystwem Chorób Płuc. Głównym jej celem było zwiększenie świadomości społecznej na temat gruźlicy, która mimo postępu medycyny stanowi poważne zagrożenie zdrowia publicznego. W ramach kampanii zorganizowano szkolenie dla pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nidzicy, w którym wzięło udział 17 osób.

W ramach działań profilaktycznych szczególną uwagę poświęcono Europejskiemu Tygodniowi Szczepień. W tym czasie zintensyfikowano aktywności edukacyjne i informacyjne, mające na celu przypomnienie społeczeństwu o znaczeniu szczepień w ochronie zdrowia publicznego. Kampania była okazją do podkreślenia, że szczepienia to jeden z najskuteczniejszych sposobów zapobiegania chorobom zakaźnym oraz do rozpowszechnienia aktualnych, wiarygodnych informacji na temat dostępnych szczepień. W ramach Europejskiego Tygodnia Szczepień organizowano spotkania edukacyjne, działania w mediach społecznościowych oraz dystrybucję materiałów edukacyjnych.

Światowy Dzień Zdrowia/ Dni Otwarte Państwowej Inspekcji Sanitarnej

W dniu 7 kwietnia obchodzono Światowy Dzień Zdrowia. Z tej okazji zrealizowano szereg działań edukacyjno-informacyjnych mających na celu promowanie zdrowego stylu życia oraz zwiększenie świadomości w zakresie profilaktyki chorób. W ramach obchodów przeprowadzono 3 zajęcia edukacyjne z uczniami szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych oraz rozpowszechniono informacje na stronie internetowej i mediach społecznościowych.

W ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Nidzicy zorganizowała Dzień Otwarty Państwowej Inspekcji Sanitarnej pod hasłem „Bezpieczeństwo zdrowotne – wspólna odpowiedzialność!”. Honorowy patronat nad wydarzeniem zdrowotnym objął Starosta Nidzicki. Partnerami wydarzenia byli: Powiat Nidzicki, Zespół Opieki Zdrowotnej w Nidzicy, Powiatowa Komenda Policji w Nidzicy, Państwowa Powiatowa Komenda Straży Pożarnej w Nidzicy, Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Nidzicy, Powiatowy Ośrodek Rozwoju Edukacji w Nidzicy, Zespół Szkół Ogólnokształcących w Nidzicy, Zespół Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Nidzicy, Zespół Szkół Rolniczych i Ogólnokształcących Jagarzewie, Spółem Powszechna Spółdzielnia Spożywców w Nidzicy.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nidzicy podziękował wszystkim Partnerom, Służbom oraz Władzom Samorządowym za działalność na rzecz zdrowia mieszkańców powiatu nidzickiego. W ramach wydarzenia przygotowano stoiska edukacyjne oraz udzielano informacji i porad w tematyce zdrowego stylu życia, profilaktyki chorób nowotworowych, bezpieczeństwa żywności, profilaktyki uzależnień, bezpieczeństwa zdrowotnego człowieka w środowisku oraz profilaktyki chorób zakaźnych, pasożytniczych i promocji szczepień ochronnych.

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

Zadania wykonywane przez Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny wpływające na stan sanitarny powiatu Nidzica to przede wszystkim:

- opiniowanie planów zagospodarowania przestrzennego miasta i gmin,
- opiniowanie projektów technologicznych,
- opiniowanie dokumentacji związanej z ochroną środowiska,
- przeprowadzanie kontroli sanitarnych obiektów w trakcie realizacji,
- uczestniczenie w odbiorach obiektów przekazywanych do uruchomienia i użytkowania.

I. Projekty studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W okresie sprawozdawczym przyjęto do uzgodnienia 3 podania w przedmiotowym zakresie - wystosowano 1 pismo z uwagami w zakresie wymagań sanitarno-higienicznych i zdrowotnych do planu ogólnego miasta i gminy Nidzica, pozostałe 2 sprawy uzgodniono 2 opiniami sanitarnymi.

Uwagi w zakresie uzgodnienia planu ogólnego miasta i gminy Nidzica dotyczyły m.in.:

- Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 214 Działdowo, jego położenia na terenie miasta i gminy Nidzica oraz konieczności wnikliwej analizy w zakresie wpływu planowanych do posadowienia inwestycji na jego terenie;
- dokonania korekty w zakresie położenia gminy Nidzica na dołączonych do dokumentacji obszarach rzecznych;
- uzupełnienia informacji dotyczących wodociągów zaopatrujących teren objęty planem w wodę do picia;
- wyznaczenia stref sanitarnych cmentarzy.

II. Uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.

W okresie sprawozdawczym przyjęto do uzgodnienia 5 podań w przedmiotowym zakresie, wydano 5 opinii bez zastrzeżeń.

Sprawy dotyczyły m.in.:

- uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko opracowywanego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii - elektrowni wiatrowych oraz towarzyszącą im infrastrukturą, w części obrębów ewidencyjnych Wierzbowo, Sławka Wielka, Sławka Mała, Sątopy, Kozłowo i Zabłocie Kozłowskie gmina Kozłowo, Safronka, Zabłocie Kanigowskie, Witunie, Pokrzywnica, Kuce, Szczepkowo Borowe, Bielawy gmina Janowiec Kościelny.

III. Uzgodnienia projektów decyzji o warunkach zabudowy

W okresie sprawozdawczym do organu wpłynęło 537 podań o uzgodnienie decyzji o warunkach zabudowy. W 384 sprawach wydano postanowienia oraz w 153 sprawach zastosowano zapis art. 53 ust. 5 w związku z art. 60 ust 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 poz. 1130 z późn. zm.), czyli nieprzedstawienie stanowiska w ustalonym terminie uważa się za dokonanie uzgodnienia, o czym powiadamiano telefonicznie organ uzgadniający projekt decyzji przed upływem terminu załatwienia sprawy.

Spośród 384 postanowień, 1 wydano z zastrzeżeniem, dotyczącym konieczności podłączenia planowanych do realizacji 5 budynków mieszkalnych w miejscowości Grzegórzki do istniejącej sieci wodociągowej, która przebiega wzdłuż działki objętej inwestycją; 24 postanowienia dotyczyły inwestycji celu publicznego.

IV. Wydawanie opinii co do potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - co do zakresu raportu.

Zajęto 19 stanowisk w przedmiotowym zakresie - dla 18 inwestycji organ odstąpił od konieczności sporządzania raportu oos (głównie dotyczyło to elektrowni fotowoltaicznych, rozbudowy, przebudowy, budowy dróg), w 1 przypadku nałożył obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania inwestycji na środowisko.

Obowiązek dotyczył planowanego przedsięwzięcia polegającego na budowie zespołu budynków jednorodzinnych i obiektów towarzyszących wraz z infrastrukturą techniczną pod nazwą „Kownatki Lake Hause” etap II do VI – powodem nałożenie obowiązku wykonania raportu o os przedmiotowej inwestycji jest jej wielkość i możliwość oddziaływania na środowisko gruntowo-wodne.

V. Wydanie opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W roku sprawozdawczym zajęto 3 stanowiska w sprawie uzgodnienia warunków realizacji inwestycji. W 1 sprawie (instalacji do wytwarzania wodoru) uzgodniono warunki realizacji, a w 2 sprawach wydano negatywne opinie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji inwestycji).

Pierwszą opinię negatywną wydano dla inwestycji: „Budowa kompostowni na różnego rodzaju odpady ulegające biodegradacji oraz ustabilizowane osady ściekowe o wydajności do 70 503 ton/rok w systemie zamkniętych bioreaktorów żelbetonowych, wraz z boksami służącymi do przyjmowania odpadów i osadów ściekowych, oraz budowa placu dojrzewania dla odpadów wyietych z bioreaktorów w celu przeprowadzenia drugiego stopnia kompostowania wraz z budową infrastruktury towarzyszącej, oraz dostawa urządzeń technologicznych, lokalizowanej na działkach 7/6, 7/5, 6/14 obreb wiejski gminy miejsko-wiejskiej Nidzica, powiat nidzicki w dwóch etapach inwestycyjnych.”

Powodem wydania negatywnej opinii w sprawie realizacji w/w zadania było m.in.:

1. Raport o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia na środowisko, a także przedłożone przy pismach z dnia 23.08.2024 r., 30.10.2024 r. i 07.01.2025 r. przez autorów raportu uzupełnienia, nie wyjaśniają wszystkich okoliczności związanych z występowaniem tzw. uciążliwości odorowych. Autorzy raportu nie dokonali pełnej analizy oddziaływania planowanej inwestycji w zakresie emisji związków złownnych oraz ich wpływu na zdrowie i życie ludzi stale oraz czasowo przebywających w strefie potencjalnego oddziaływania przedmiotowej inwestycji. Ze względu na sposób rozprzestrzeniania się w środowisku związków złownnych należy przyjąć, iż odoranty będą rozchodziły się w promieniu minimum 5 kilometrów od planowanej inwestycji – co będzie uzależnione od warunków atmosferycznych.
2. Na terenie objętym analizą przeważają wiatry wiejące z kierunku zachodniego na wschód lub północny wschód, a więc na bezpośrednie oddziaływanie odorowe z planowanej inwestycji będzie narażone miasto Nidzica oraz pobliskie miejscowości: Tatary Piątki, Litwinki. Należy przy tym zwrócić uwagę na fakt, iż inwestycja została zaplanowana na obrzeżach miasta Nidzica. W bezpośrednim oddziaływaniu z inwestycji będzie zamieszkiwało około 13 300 osób. Planowana inwestycja ma być posadowiona na terenie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 214 Działdowo (GZWP 214 Działdowo). Zbiornik ten znajduje się na terenie całego powiatu nidzickiego, działdowskiego, części powiatu mławskiego. Jego powierzchnia to około 1919 km². Teren bardzo podatny na przedostawanie się zanieczyszczeń z powierzchni ziemi do wód podziemnych o czasie przesiąkania/przesączania poniżej 5 lat znajduje się na terenie miasta Nidzica oraz przyległych do niego miejscowości. Z przekroju hydrogeologicznego terenu wynika, że są to grunty przepuszczalne w postaci piasków różnoziarnistych, piasków ze żwirem i otoczkami. Posadowienie na terenie GZWP 214 Działdowo planowanej inwestycji mimo planowanego przez Inwestora użycia zabezpieczeń przed przesiąkaniem do środowiska gruntowo-wodnego, zdaniem PPIS nie gwarantuje bezpieczeństwa GZWP 214 i może doprowadzić do skażenia wód podziemnych oraz zaburzenia właściwego składu fizyko-chemicznego oraz mikrobiologicznego wody.
3. Analiza przedmiotowej dokumentacji oraz zastosowanie „zasady przezorności” określonej w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 27.04.2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r., poz. 54, z późn. zm.) zgodnie z którą „Kto podejmuje działalność, której negatywne oddziaływanie na środowisko nie jest jeszcze w pełni rozpoznane, jest obowiązany, kierując się przezornością, podjąć wszelkie możliwe środki zapobiegawcze.”
Zasada przezorności odnosi się więc do działalności podejmowanej w sytuacji, gdy skutki takiej działalności nie są jeszcze w pełni rozpoznane” (wyrok SN z dnia 2 kwietnia 2014 r., IV CSK 404/13, LEX nr 1504575). W teorii zwraca się również uwagę na to, że obowiązek ten ma charakter powszechny i dotyczy każdego podmiotu korzystającego ze środowiska, który chociaż potencjalnie może spowodować jego zanieczyszczenie.
Według zasady przezorności, dopuszczalne jest ograniczenie bądź zakaz prowadzenia działalności mogącej spowodować negatywne oddziaływanie na środowisko oraz zdrowie i życie ludzi także w sytuacji, gdy ta możliwość nie została jeszcze w pełni, dowiedziona i wykazana, z uwagi np. na brak norm dotyczących np. oddziaływań odorowych.

4. W dokumentacji (raport oos wraz z jego uzupełnieniem) do obliczeń emisji używano publikacji obcojęzycznych. W tym miejscu należy zwrócić uwagę, iż zgodnie z ustaleniami art. 27 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2.04.1997 r. (Dz. U. Nr 78 poz. 483, z późn. zm.) „Językiem urzędowym w Polsce jest język polski”. Analogiczny zapis zawiera art. 4 ustawy z dnia 07.10.1999 r. o języku polskim (Dz. U. z 2011 r., Nr 43, poz. 224, z późn. zm.), który wskazuje organy, instytucje, urzędy i inne podmioty, których językiem urzędowym jest język polski. Zgodnie z przywołaną wyżej ustawą, podmioty wykonujące zadania publiczne na terytorium RP dokonują wszelkich czynności urzędowych w języku polskim chyba, że jakiś szczegółowy przepis prawa stanowi inaczej. Obcojęzyczne dokumenty nie mogą być uznane za dowód w sprawie z tego względu, że posługiwanie się nimi przez organ w postępowaniu dowodowym byłoby sprzeczne z prawem.
5. W raporcie oos niewłaściwie odniesiono się do wariantowania przedsięwzięcia. W ocenie organu informacje zawarte w w/w punkcie są lakoniczne i nie spełniają wymagań określonych w art. 66 ust. 1 pkt 5 ustawy oos. W/w przepis określa iż, raport winien zawierać dodatkowo racjonalny wariant alternatywny i wariant najkorzystniejszy dla środowiska wraz z uzasadnieniem ich wyboru.
6. Raport oddziaływania planowanej inwestycji na środowisko nie spełnia wymagań określonych w art. 66 ust. 3b ustawy oos.- zgodnie z którym, raport winien zawierać „informacje na temat powiązań z innymi przedsięwzięciami, w szczególności kumulowania się oddziaływań przedsięwzięć realizowanych, zrealizowanych lub planowanych, dla których wydano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, znajdujących się na terenie, na którym planuje się realizację przedsięwzięcia, oraz w obszarze oddziaływania przedsięwzięcia lub których oddziaływania mieszczą się w obszarze oddziaływania planowanego przedsięwzięcia - w zakresie, w jakim ich oddziaływania mogą prowadzić do skumulowania oddziaływań z planowanym przedsięwzięciem;”.

Drugą opinię negatywną wydano dla inwestycji: Budowa zakładu produkcji nawozów i paliw organicznych na działce nr 115/7 obręb Górowo, gmina Kozłowo, powiat nidzicki”

Powodem wydania negatywnej opinii w sprawie realizacji w/w zadania było m.in.:

1. W ocenie PPIS w Nidzicy raport o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia na środowisko, a także przedłożone uzupełnienia dokumentacji nie wyjaśniają wszystkich okoliczności związanych z występowaniem tzw. uciążliwości odorowych.
Autorzy raportu nie dokonali pełnej analizy oddziaływania planowanej inwestycji w zakresie emisji związków złownych oraz ich wpływu na zdrowie i życie ludzi stale oraz czasowo przebywających w strefie potencjalnego oddziaływania przedmiotowej inwestycji. Ze względu na sposób rozprzestrzeniania się w środowisku związków złownych należy przyjąć, iż odoranty będą rozchodziły się w promieniu minimum 5 kilometrów od planowanej inwestycji – co będzie uzależnione od warunków atmosferycznych.
Należy w tym momencie zwrócić uwagę, iż odory rozchodzą się wszechkierunkowo i „nie znają” pojęcia granicy działki, na którą mogą oddziaływać.
2. Analiza przedmiotowej dokumentacji oraz zastosowanie „zasady przezorności” określonej w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 27.04.2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r., poz. 54, z późn. zm.) zgodnie z którą „Kto podejmuje działalność, której negatywne oddziaływanie na środowisko nie jest jeszcze w pełni rozpoznane, jest obowiązany, kierując się przezornością, podjąć wszelkie możliwe środki zapobiegawcze.”
Według zasady przezorności, dopuszczalne jest ograniczenie bądź zakaz prowadzenia działalności mogącej spowodować negatywne oddziaływanie na środowisko oraz zdrowie i życie ludzi także w sytuacji, gdy ta możliwość nie została jeszcze w pełni, dowiedziona i wykazana, z uwagi np. na brak norm dotyczących np. oddziaływań odorowych.
3. W dokumentacji (raport oos wraz z jego uzupełnieniem) do obliczeń emisji używano publikacji obcojęzycznych. W tym miejscu należy zwrócić uwagę, iż zgodnie z ustaleniami art. 27 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2.04.1997 r. (Dz. U. Nr 78 poz. 483, z późn. zm.) „Językiem urzędowym w Polsce jest język polski”. Analogiczny zapis zawiera art. 4 ustawy z dnia 07.10.1999 r. o języku polskim (Dz. U. z 2011 r., Nr 43, poz. 224, z późn. zm.), który wskazuje organy, instytucje, urzędy i inne podmioty, których językiem urzędowym jest język polski. Zgodnie z przywołaną wyżej ustawą, podmioty wykonujące zadania publiczne na terytorium RP dokonują wszelkich czynności urzędowych w języku polskim chyba, że jakiś szczegółowy przepis prawa stanowi inaczej. Obcojęzyczne dokumenty nie mogą być uznane za dowód w sprawie z tego względu, że posługiwanie się nimi przez organ w postępowaniu dowodowym byłoby sprzeczne z prawem.
4. W raporcie oos niewłaściwie odniesiono się do wariantowania przedsięwzięcia.
W uzupełnieniu dokumentacji ze stycznia 2025 roku (data wpływu 07.02.2025 r.) zaproponowano wariant III – racjonalny wariant alternatywny – w którym zaproponowano inny sposób uzdatniania

biogazu do biometanu poprzez zastosowanie metod fizyko-chemicznych opartych na pracy płuczek amonowych. W dalszej części uzupełnienia podano jedynie w sposób słowny, bez symulacji komputerowych i analiz np. w zakresie hałasu, emisji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych „Oddziaływanie przedmiotowego przedsięwzięcia wykonanego w wariantcie alternatywnym (wariant III) nie będzie różnić się od Wariantu Wnioskodawcy. Dotyczy to etapu realizacji, eksploatacji i likwidacji.” (str. 53 uzupełnienia). Na tej samej stronie uzupełnienia jest napisane „Oddziaływanie w zakresie emisji gazów i pyłów do powietrza racjonalnego wariantu alternatywnego (Wariant III). Oddziaływanie przedmiotowego przedsięwzięcia w wariantcie alternatywnym nie będzie różnić się od Wariantu Wnioskodawcy w zakresie emisji substancji do powietrza. Dotyczy to zarówno etapu realizacji, eksploatacji jak i likwidacji.”.

VI. Uzgadnianie projektów budowlanych i technologicznych pod względem wymagań sanitarno-higienicznych.

W okresie sprawozdawczym do komórki ZNS wpłynęło 20 podań o zaopiniowanie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.

Zajęto 17 stanowisk, w tym: 8 opinii bez zastrzeżeń, 9 z zastrzeżeniami, 3 sprawy zostały umorzone na wniosek inwestorów.

Ważne uzgadniane projekty:

1. Budowa Stacji Uzdatniania Wody (SUW) w miejscowości Załuski.

VII. Odbiory końcowe.

W okresie sprawozdawczym przyjęto 36 podań od inwestorów o dokonanie odbioru sanitarno-higienicznego obiektów – w tym:

- w trybie art. 56 Prawa budowlanego organ przyjął 9 spraw – z czego 3 umorzono na wniosek Inwestora w trybie art. 105 kpa, zajęto 6 stanowisk w formie opinii;
- 11 spraw przyjęto w trybie art. 3 pkt 3 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, z czego 5 spraw umorzono na wniosek Inwestora w trybie art. 105 kpa, wydano 6 opinii sanitarnych;
- 16 spraw zakończono notatką służbową – odstąpienie od wykonania czynności kontrolnych z uwagi na charakter, rodzaj inwestycji np. sieć wodociągowa lub/i kanalizacyjna;

Ważne odbierane w 2025 r. obiekty na terenie PSSE w Nidzicy:

1. Zakład ELDA – nowy budynek produkcyjny na działkach nr 247, 248, 249 w Nidzicy ul. Jasna (odbior z zastrzeżeniem). Do czasu uzyskania pozytywnego wyniku badania bakteriologicznego wody z pomieszczeń zakładu, należy zapewnić pracownikom zastępcze źródło wody do picia (np. woda butelkowana).
2. Żłobek w Nidzicy wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działkach nr 107/51, 185/6, 170/50, 107/44 w obrębie nr 4 miasta Nidzica (odbior z zastrzeżeniem). *Przed rozpoczęciem działalności związanej z produkcją i/lub wprowadzaniem do obrotu żywności wymagane jest złożenie wniosku do Państwowego Inspektora Sanitarnego w Nidzicy o wpis do rejestru zakładów i o zatwierdzenie zakładu w terminie minimum 14 dni przed dniem rozpoczęcia planowanej działalności (zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności, żywienia (Dz. U. z 2023r., poz. 1448).*
3. Sala gimnastyczna przy szkole podstawowej nr 1 w Nidzicy ul. Kopernika. Opinia z zastrzeżeniem Przed uruchomieniem obiektu należy zapewnić całoroczną dostawę ciepłej wody użytkowej do wszystkich pomieszczeń, w których jest ona wymagana.

VIII. Ilość przeprowadzonych kontroli w 2025 r.

Ogółem 16, w tym:

- 1) 12 kontroli związanych z dokonaniem odbiorów sanitarno-higienicznych;
- 2) 4 kontrole w trakcie realizacji inwestycji – Żłobek w Nidzicy, Sala gimnastyczna przy Szkole Podstawowej nr 1 w Nidzicy, Sala gimnastyczna przy Szkole Podstawowej w Muszakach, gabinet stomatologiczny w Nidzicy właściciel Michał Duda.

Higieny Pracy

Podstawowym zadaniem Sekcji Higieny Pracy w roku 2025 było:

- 1) prowadzenie nadzoru nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy w zakresie ochrony zdrowia pracowników przed niekorzystnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy;
- 2) sprawowanie nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, detergentami, produktami biobójczymi i produktami kosmetycznymi;
- 3) sprawowanie nadzoru nad prekursorami narkotyków kat. 2 i 3, nowymi substancjami psychoaktywnymi oraz środkami zastępczymi.
- 4) realizacja krajowego planu działania w przypadku długoterminowych zagrożeń wynikających z narażenia na radon w budynkach przeznaczonych na pobyt ludzi oraz w miejscach pracy.

Zasadnicze zamierzenia z zakresu higieny pracy na rok 2025 były realizowane między innymi poprzez:

- ocenę narażenia zawodowego w związku z prowadzeniem postępowań administracyjnych w sprawie zgłoszonych podejrzeń chorób zawodowych;
- prowadzenie nadzoru w zakresie warunków zdrowotnych środowiska pracy;
- prowadzenie działań kontrolnych oraz edukacyjnych w zakresie przygotowania pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prac związanych z usuwaniem bądź zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest, w ramach realizacji rządowego „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”;
- prowadzenie działań kontrolnych oraz edukacyjnych w zakresie warunków pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników narażonych na procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym;
- prowadzenie działań kontrolnych w zakresie ochrony zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych;
- udział w realizacji kampanii Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy z siedzibą Bilbao prowadzonych przez Krajowy Punkt Centralny (CIOP-PIB) poprzez rozpowszechnianie informacji nt. bezpiecznych warunków pracy; Kampania EU-OSHA na lata 2023-2025 na rzecz utworzenia bezpiecznej i zdrowej cyfrowej przyszłości, obejmującej w szczególności psychospołeczne i ergonomiczne czynniki ryzyka;
- prowadzenie działań związanych z nadzorem nad prekursorami narkotyków kat. 2 i 3 – działania kontrolne oraz wydawanie zezwoleń na eksport prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3;
- przesyłanie informacji w zakresie legalnego obrotu prekursorami narkotyków kat. 2 i 3 do opracowania rocznego sprawozdania wynikającego z Konwencji Narodów Zjednoczonych o zwalczaniu nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi;
- przekazywanie za pośrednictwem Systemu Monitorowania Informacji o Środkach Zastępczych i Nowych Substancjach Psychoaktywnych (SMIOD) zweryfikowanych danych dotyczących: zatruc/podejrzeń środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi ze szczególnym uwzględnieniem identyfikacji produktu/substancji; czynności kontrolnych w zakresie zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych;
- prowadzenie działań kontrolnych w zakładach pracy, w zakresie wywiadywania się pracodawców z obowiązków wynikających z art. 23c ustawy z dnia 29 listopada 2000r. Prawo atomowe;
- podnoszenie świadomości społeczeństwa poprzez udzielanie porad i informacji w zakresie narażenia na radon w pomieszczeniach oraz związanych z narażeniem na radon zagrożeń dla zdrowia;
- wzmocnienie współpracy z podmiotami leczniczymi w aspekcie raportowania o interwencjach medycznych dotyczących przypadków zatruc i zgonów spowodowanych zażyciem środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych;
- prowadzenie kontroli u importerów produktów kosmetycznych w zakresie spełniania wymagań rozporządzenia (WE) nr 1223/2009 o produktach kosmetycznych;
- prowadzenie działań w zakresie kontroli produktów kosmetycznych stosowanych do wykonywania tzw. tatuaży z henny;
- prowadzenie działań w zakresie badań laboratoryjnych jakości mikrobiologicznej produktów kosmetycznych przeznaczonych dla niemowląt i małych dzieci;
- prowadzenie działań związanych z nadzorem nad produkcją, wprowadzaniem do obrotu, udostępnianiem detergentów;
- prowadzenie działań wynikających z ustaleń Forum wymiany informacji o egzekwowaniu przepisów, działającego przy Europejskiej Agencji Chemikaliów w Helsinkach oraz uczestniczenie w realizacji

- wybranych projektów tego Forum, w tym realizacja zharmonizowanego wspólnotowego projektu REF-13 dotyczącego zgodności z wymogami oferowanych w sprzedaży on-line substancji chemicznych, ich mieszanin oraz wyrobów;
- prowadzenie nadzoru w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin, wynikający z rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowania ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) oraz rozporządzenia (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (CLP);
 - prowadzenie działań w zakresie kontroli realizacji warunków pozwolenia przez udostępniających na rynku produkty biobójcze przeznaczonych wyłącznie dla użytkowników profesjonalnych;
 - prowadzenie działań w zakresie kontroli produktów biobójczych przeznaczonych do konserwacji drewna oraz materiałów budowlanych z uwzględnieniem zarówno produktów do zastosowań profesjonalnych, jak i nieprofesjonalnych, dostępnych w sprzedaży stacjonarnej i internetowej;
 - prowadzenie nadzoru w zakresie kontroli produktów biobójczych stosowanych w higienie weterynaryjnej z uwzględnieniem zarówno produktów przeznaczonych dla zwierząt domowych, jak i hodowlanych, dostępnych w sprzedaży internetowej i stacjonarnej;
 - udział pracowników stacji sanitarno-epidemiologicznej w szkoleniach i naradach organizowanych przez Główny Inspektorat Sanitarny w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin, produktów biobójczych, produktów kosmetycznych, prekursorów narkotyków kat. 2 i 3, nowych substancji psychoaktywnych i środków zastępczych.

Nadzorem sanitarnym działu Higieny Pracy objętych było **216** zakładów zatrudniających ogółem 4270 pracowników, zgodnie z „Listą ewidencji zakładów pracy”.

Podział zakładów pracy wg klasyfikacji dr L. Dawydzika – stan na 31. 12. 2025r. przedstawia się następująco:

Grupa I - 33 zakłady – zakłady o znikomym narażeniu.

Grupa II - 124 zakłady – zakłady o małym zagrożeniu. Występujące czynniki szkodliwe są oznaczane w przedziale normatywu od 0,5 do 1,0 NDS/NDN, brak stwierdzonych chorób zawodowych.

Grupa III - 59 zakładów – zakłady ze stwierdzonymi przekroczeniami NDS/NDN, zakłady lub w których występują czynniki rakotwórcze lub mutagenne, stwierdzone choroby zawodowe.

I. Nadzór bieżący nad zakładami pracy w powiecie nidzickim.

W okresie sprawozdawczym skontrolowano ogółem 55 zakładów pracy, przeprowadzono 61 kontroli sanitarnych (podstawowych, sprawdzających, tematycznych).

W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych, wystawiono 9 decyzji administracyjnych, liczba nakazów w decyzjach – 82. Uchybień w zakresie przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy nie stwierdzono. Uchybienia w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin stwierdzono w 1 zakładzie pracy; w zakresie czynników rakotwórczych, mutagennych lub reprotoksycznych – w 3 zakładach. Brak badań i pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy stwierdzono w 5 zakładach pracy, brak rejestru czynników szkodliwych – w 3 zakładach, nieprawidłową dokumentację oceny ryzyka zawodowego – w 4 zakładach, brak orzeczeń lekarskich pracowników – w 1 zakładzie, zły stan sanitarno-techniczny pomieszczeń pracy oraz pomieszczeń socjalnych – w 2 zakładach pracy.

Ogólna ocena stanu sanitarnego w zakładach pracy w powiecie nidzickim – **dobra**.

II. Choroby zawodowe.

W okresie sprawozdawczym do PPIS w Nidzicy wpłynęło 6 „Zgłoszeń podejrzenia choroby zawodowej”:

- choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa: borelioza; poz. 26 wykazu chorób zawodowych (3 zgłoszenia – rolnik indywidualny);
- choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa: kleszczowe zapalenie mózgu; poz. 26 wykazu chorób zawodowych (2 zgłoszenia – rolnik indywidualny);
- przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: guzki głosowe twarde; poz. 15.1 wykazu chorób zawodowych (1 zgłoszenie – stanowisko nauczyciel).

W związku z powyższym przeprowadzono 6 postępowań wyjaśniających, w wyniku których sporządzono 6 kart oceny narażenia zawodowego.

W 2025r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nidzicy wydał:

- 1 decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej:
„przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka”, poz. 20.1 wykazu chorób zawodowych (pracownik biurowy; zgłoszenie podejrzenia choroby zawodowej wpłynęło w 2022r.)
- 2 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej:
„choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa: borelioza”, poz. 26 wykazu chorób zawodowych (rolnik indywidualny; zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej wpłynęły w 2023r. i 2024r.)
- 1 decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej:
„przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka”, poz. 20.1 wykazu chorób zawodowych (szwaczka; zgłoszenie podejrzenia choroby zawodowej wpłynęło w 2022r.). Od decyzji wpłynęło odwołanie do W-M PWIS, odwołanie wniósł zakład pracy.

III. Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami.

Na terenie działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Nidzicy, w ewidencji nadzorowanych zakładów przez dział Higieny Pracy znajduje się 161 podmiotów wprowadzających do obrotu, formulatorów oraz stosujących substancje i mieszaniny chemiczne stwarzające zagrożenie w działalności zawodowej: 1 formulator, 42 obiekty zajmujące się dystrybucją oraz 118 zakładów pracy stosujących w/w substancje i mieszaniny w działalności zawodowej.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono ogółem 38 kontroli sanitarnych w 37 podmiotach. Podczas kontroli w 1 zakładzie stwierdzono nieprawidłowości (brak aktualnego spisu stosowanych w zakładzie niebezpiecznych/stwarzających zagrożenie substancji chemicznych i ich mieszanin, brak aktualnych kart charakterystyki stosowanych przez pracowników niebezpiecznych/stwarzających zagrożenie substancji i mieszanin chemicznych), w związku z czym PPIS w Nidzicy wydał 1 decyzję administracyjną nakazującą usunięcie nieprawidłowości.

IV. Nadzór nad produktami biobójczymi.

Na terenie powiatu nidzickiego, w ewidencji nadzorowanych zakładów pracy przez dział higieny pracy znajduje się 25 podmiotów udostępniających na rynku produkty biobójcze oraz 43 podmioty stosujące te produkty.

Zgodnie z Planem Zasadniczym Zadań na 2025r. pionu Higieny Pracy (w tym Nadzoru nad Chemikaliami), w 2025r. zaplanowano kontrole z zakresu:

- realizacji warunków pozwolenia przez udostępniających na rynku produkty biobójcze przeznaczonych wyłącznie dla użytkowników profesjonalnych;
- wprowadzania do obrotu/udostępniania na rynku produktów biobójczych przeznaczonych do konserwacji drewna oraz materiałów budowlanych z uwzględnieniem zarówno produktów do zastosowań profesjonalnych, jak i nieprofesjonalnych, dostępnych w sprzedaży stacjonarnej i internetowej;
- wprowadzania do obrotu/udostępniania na rynku produktów biobójczych stosowanych w higienie weterynaryjnej z uwzględnieniem zarówno produktów przeznaczonych dla zwierząt domowych, jak i hodowlanych, dostępnych w sprzedaży internetowej i stacjonarnej;

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 9 kontroli w zakresie udostępniania na rynku produktów biobójczych, w tym:

- 8 kontroli w zakresie realizacji warunków pozwolenia przez udostępniających na rynku produkty biobójcze przeznaczonych wyłącznie dla użytkowników profesjonalnych;
- 5 kontroli w zakresie produktów biobójczych przeznaczonych do konserwacji drewna oraz materiałów budowlanych z uwzględnieniem zarówno produktów do zastosowań profesjonalnych oferowanych w sprzedaży stacjonarnej;
- 2 kontrole produktów biobójczych stosowanych w higienie weterynaryjnej z uwzględnieniem zarówno produktów przeznaczonych dla zwierząt domowych, jak i hodowlanych, dostępnych w sprzedaży stacjonarnej;

W roku sprawozdawczym przeprowadzono również 5 kontroli sanitarnych w podmiotach stosujących produkty biobójcze w działalności zawodowej. Po przeprowadzonych działaniach kontrolnych wynikających z nadzoru nad obrotem/stosowaniem produktów biobójczych w podmiotach działających na terenie powiatu nidzickiego, nieprawidłowości nie stwierdzono.

V. Nadzór nad prekursorami narkotyków kat. 2 i 3

Na terenie powiatu nidzickiego nie działają podmioty zajmujące się wprowadzaniem do obrotu/ekspozycją/importem prekursorów narkotykowych kat. 2 i 3. W ewidencji nadzorowanych zakładów przez dział Higieny Pracy (stan na dzień 31.12.2025r.) znajdują się 2 zakłady stosujące prekursor narkotykowe:

- 1/ kwas chlorowodorowy - „kat. 3” - do mycia i czyszczenia w procesie galwanizacji; do analiz laboratoryjnych;
- 2/ aceton - do mycia pistoletów pneumatycznych do kleju tapicerskiego.

W roku sprawozdawczym 2025 przeprowadzono 2 kontrole sanitarne w zakresie stosowania prekursorów narkotykowych kat. 2 i 3. Podczas kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono.

VI. Nadzór nad substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy.

W ewidencji zakładów pracy PSSE w Nidzicy znajdują się 42 zakłady pracy, w których pracownicy, wykonując obowiązki służbowe, pozostają w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym.

W ramach nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi, mutagennymi lub reprotoksycznymi w 2025r. skontrolowano 15 zakładów pracy, przeprowadzono 15 kontroli sanitarnych. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości w 3 zakładach pracy prowadzono postępowania administracyjne w zakresie w/w czynników. Uchybieniami stwierdzanymi podczas kontroli był brak aktualnego „Rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym” oraz brak aktualnego „Rejestru pracowników zatrudnionych przy pracach, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym”.

Ogółem liczba pracowników narażonych na czynniki rakotwórcze, mutagenne lub reprotoksyczne w skontrolowanych zakładach pracy w 2025r. wynosi 202, w tym kobiet - 48.

VII. Nadzór nad produkcją, wprowadzaniem do obrotu oraz udostępnianiem na rynku produktów kosmetycznych.

W ewidencji zakładów pracy PSSE w Nidzicy znajduje się 16 obiektów, zajmujących się udostępnianiem na rynku produktów kosmetycznych.

Zgodnie z Planem Zasadniczym Zadań na 2025r. dla pionu Higieny Pracy (w tym Nadzoru nad Chemikaliami), w roku sprawozdawczym zaplanowano kontrole z zakresu:

- 1) spełniania przez importerów produktów kosmetycznych wymagań rozporządzenia (WE) 1223/2009 o produktach kosmetycznych;
- 2) bezpieczeństwa produktów kosmetycznych stosowanych do wykonywania tzw. tatuaży z henny (akcja sezonowa w miesiącach wakacyjnych od 01.06-31.08.2025).;
- 3) badania jakości mikrobiologicznej produktów kosmetycznych przeznaczonych dla niemowląt i małych dzieci.

Na terenie powiatu nidzickiego nie działają aktualnie podmioty zajmujące się produkcją, importem oraz wprowadzaniem do obrotu produktów kosmetycznych.

W ramach spełniania przez importerów produktów kosmetycznych wymagań rozporządzenia (WE) 1223/2009 o produktach kosmetycznych – kontroli sanitarnych nie przeprowadzono, z uwagi na brak podmiotów importujących produkty, mających siedzibę na terenie powiatu nidzickiego.

W ramach nadzoru nad bezpieczeństwem produktów kosmetycznych stosowanych do wykonywania tzw. tatuaży z henny – kontroli sanitarnych nie przeprowadzono, z uwagi na brak w sezonie letnim miejsc/straganów, w których pracownicy oferowaliby klientom zabiegi „malowania ciała” w/w produktami kosmetycznymi.

W ramach nadzoru nad jakością mikrobiologiczną produktów kosmetycznych przeznaczonych dla niemowląt i małych dzieci, pobrano dwie próby (dwa produkty kosmetyczne) do badań mikrobiologicznych, tj.

- „Cien Kids 3 w 1 Szampon, żel pod prysznic i płyn do kąpieli”, podmiot odpowiedzialny: Dr. Miele Cosmed Group S. A., ul. Wielkopolska 3, 26-600 Radom;

- „Cien Kids Micelarna pianka do mycia”, podmiot odpowiedzialny: PCC Consumer Products Kosmet Sp. z o. o., ul. Sienkiewicza 4, 56-120 Brzeg Dolny.

Wyniki badań mikrobiologicznych produktów kosmetycznych zgodne z normą bezpieczeństwa PN-EN ISO 17516:2014-11 – przebadane produkty kosmetyczne bezpieczne pod względem mikrobiologicznym.

W ramach nadzoru nad kosmetykami w roku 2025 skontrolowano 2 obiekty, przeprowadzono 2 kontrole sanitarne. Podczas kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono.

Skontrolowano udostępniane przez sklepy kosmetyki pod względem obecności w ich składzie substancji zakazanych, a także pod względem zgodności oznakowania opakowania z przepisami prawnymi oraz zachowania terminu daty minimalnej trwałości sprzedawanych klientom produktów kosmetycznych. Skontrolowane produkty udostępniane na rynku oznakowane były w języku polskim. Etykiety produktów oraz ulotki dołączone do produktów kosmetycznych zawierały wymagane elementy oznakowania, zgodnie z art. 19 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009r. dotyczącego produktów kosmetycznych. Nie stwierdzono udostępniania produktów po upływie daty minimalnej trwałości.

VIII. Nadzór nad produkcją, wprowadzaniem do obrotu oraz udostępnianiem na rynku detergentów.

Liczba podmiotów udostępniających na rynku detergenty (dystrybutorzy), działających na terenie powiatu nidzickiego, znajdujących się w ewidencji zakładów działu Higieny Pracy - 31 podmiotów.

W 2025r. nie prowadzono kontroli tematycznych/interwencyjnych w ramach nadzoru nad udostępnianiem na rynku detergentów.

IX. Szkodliwe dla zdrowia czynniki biologiczne w miejscu pracy.

Na terenie działalności Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Nidzicy nadzorem sanitarnym objętych jest **86 zakładów pracy**, w których występuje narażenie zawodowe pracowników na szkodliwe dla zdrowia czynniki biologiczne w środowisku pracy. W zakładach tych występuje narażenie zawodowe pracowników na szkodliwe dla zdrowia czynniki biologiczne zaklasyfikowane do 2 i 3 grupy zagrożenia.

W roku sprawozdawczym, pracownicy higieny pracy skontrolowali w w/w zakresie 13 zakładów pracy, przeprowadzono 13 kontroli sanitarnych. Liczba osób narażonych na szkodliwe dla zdrowia czynniki biologiczne w skontrolowanych zakładach pracy to 162 osoby (2 grupa zagrożenia – 162 osoby; 3 grupa zagrożenia – 120 osób).

Podczas kontroli nieprawidłowości w zakresie czynników biologicznych nie stwierdzono. PPIS w Nidzicy wydał 1 decyzję w zakresie czynników biologicznych (postępowanie wszczęte w 2024r.). Nakazano sporządzenie „Rejestru prac, narażających pracowników na działanie szkodliwych czynników biologicznych zaklasyfikowanych do 3 lub 4 grupy zagrożenia” oraz „Rejestru pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników zaklasyfikowanych do 3 lub 4 grupy zagrożenia.

X. Nadzór nad środkami zastępczymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi.

W 2025r. nie wpłynęło do PPIS w Nidzicy zgłoszenie od podmiotów leczniczych, informujące o zatruciach środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi.

Na terenie powiatu nidzickiego nie zidentyfikowano podmiotu wytwarzającego /wprowadzającego do obrotu/udostępniającego środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne, nie wpływały sprawy od innych organów (m. in. Policji, Prokuratury) dotyczące środków zastępczych, w związku z czym nie prowadzono postępowań kontrolnych i administracyjnych w w/w zakresie.

XI. Narażenie na radon w budynkach przeznaczonych na pobyt ludzi oraz w miejscach pracy.

W ramach realizacji krajowego planu działania w przypadku długoterminowych zagrożeń wynikających z narażenia na radon w budynkach przeznaczonych na pobyt ludzi oraz w miejscach pracy, w 2022r. w wybranych jednostkach oświatowych na terenie powiatu nidzickiego przeprowadzono pomiary średniorocznego stężenia radonu. Wyniki uzyskane z pomiarów poziomu promieniotwórczego radonu wykazały przekroczenia poziomu odniesienia, tj. 300 Bq/m³ w czterech placówkach oświatowych na terenie powiatu nidzickiego: Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Nidzicy, Szkoła Podstawowa w Szkotowie (gmina Kozłowo), Szkoła Podstawowa w Zaborowie (gmina Kozłowo) oraz Zespół Szkół Rolniczych i Ogólnokształcących w Jagarzewie (gmina Janowo). Placówki edukacyjne nadal funkcjonują i są pod nadzorem PPIS w Nidzicy, z wyjątkiem Szkoły Podstawowej w Szkotowie.

Podczas prowadzonych czynności kontrolnych/wizji lokalnych na terenie powiatu nidzickiego w 2025r. nie stwierdzono występowania innych niż wymienione powyżej miejsc pracy (zakładów/jednostek), w których istnieje możliwość przekroczenia średniorocznego dopuszczalnego stężenia radonu, tj. 300 Bq/m³.

Higiena Komunalna

Powiat Nidzicki- charakterystyka:

Liczba ludności całego powiatu wg ewidencji w 2025r wynosi 30108 osoby w tym:

miasto Nidzica –	11955
gmina Nidzica -	7205
gmina Kozłowo –	5456
gmina Janowo –	2478
gmina Janowiec Kościelny –	3014

Powiat nidzicki zlokalizowany jest w południowej części województwa warmińsko- mazurskiego.

Tereny leśne i rolnictwo stanowią główną bazę gospodarczą i społeczną poszczególnych gmin wchodzących w skład powiatu. Oddział Higieny Komunalnej PPIS w Nidzicy kontroluje 236 obiektów położonych na obszarze 961 km² (łącznie powierzchnia powiatu).W tym – 194 stanowią obiekty użyteczności publicznej, 42 urządzenia wodne (w tym 34 wodociągi sieciowe, 3 wodociągi lokalne oraz 5 studni publicznych).

Zaopatrzenie ludności w wodę

Ludność powiatu nidzickiego zaopatrywana jest w wodę do picia i na potrzeby gospodarcze z ujęć podziemnych. Właścicielami urządzeń wodnych i sieci wodociągowych są w większości Urzędy Gmin na danym terenie. Stan techniczny urządzeń wodociągowych z każdym rokiem poprawia się, jak również przedsiębiorcy dokonują starań, aby stare urządzenia i pomieszczenia doprowadzić do właściwego stanu sanitarno- technicznego. Obiekty w stosunku do których na koniec roku 2025 toczy się postępowanie administracyjne (stan techniczny) to: wodociąg sieciowy Safronka (modernizacja całego obiektu). Skażone studnie przy ul. Wyborskiej nadal są wyłączone z eksploatacji i trwa proces rozdeszczowywania wody. Miejskie Wodociągi i Kanalizacja dokonują systematycznego poboru prób skażonej TRI wody i kontrolują jego poziom.

Na terenie powiatu jest 1 wodociąg w miejscowości Nidzica, produkujący powyżej 1000m³ wody/dobę, 4 wodociągi produkujące od 100 – 1000m³ wody/d, - położone w miejscowościach: Janowiec Kościelny, Janowo, Jabłonka, Kozłowo. Pozostałe wodociągi, w liczbie 29, produkują poniżej 100m³ wody/d.

Prowadzone postępowanie administracyjne na przydatność wody do spożycia w 2025r.

Brak przydatności wody do spożycia dla ludzi pod względem mikrobiologicznym

Lp.	Gmina	Miejscowość	Parametry zakwestionowane	Stan na dzień 31.12 2025r.
1	Nidzica	Wały, Frąknowo,	Bakterie grupy coli	Woda przydatna do spożycia
		Nidzica	Bakterie grupy coli, Escherichia coli	Woda przydatna do spożycia
2	Kozłowo	Kamionki, Turowo, Sławka Wielka	Bakterie grupy coli	Woda przydatna do spożycia
3	Janowo	Janowo	Enterokoki	Woda przydatna do spożycia
4	Janowiec Kościelny	Napierki,	Bakterie grupy coli, Escherichia coli	Woda przydatna do spożycia
		Napierki,	Bakterie grupy coli, Enterokoki	Woda przydatna do spożycia
		Napierki	Bakterie grupy coli	Woda przydatna do spożycia

Warunkowa przydatność wody do spożycia pod względem mikrobiologicznym

Lp.	Gmina	Miejscowość	Parametry zakwestionowane	Stan na dzień 31.12 2025r
1	Nidzica	Bartoszki, Nidzica,	Ogólna liczba mikroorganizmów	Woda przydatna do spożycia
		Nidzica, Zagrzewo	Bakterie grupy coli	Woda przydatna do spożycia
2	Kozłowo	Turowo, Kamionki, Sarnowo, Siemianowo	Bakterie grupy coli	Woda przydatna do spożycia
		Sarnowo	Ogólna liczba mikroorganizmów	Woda przydatna do spożycia
3	Janowiec Kościelny	Napierki	Bakterie grupy coli, ogólna liczba mikroorganizmów	Woda przydatna do spożycia
		Napierki	Bakterie grupy coli,	Woda przydatna do spożycia
4	Janowo	Zawady, Szemplino Wielkie,	Bakterie grupy coli,	Woda przydatna do spożycia
		Janowo	ogólna liczba mikroorganizmów	Woda przydatna do spożycia

W okresie braku przydatności wody do spożycia i warunkowej przydatności wody do spożycia konsumenci byli powiadamiani o zaistniałej sytuacji przez właścicieli urządzeń wodnych poprzez informację bezpośrednią, wywieszanie komunikatów oraz zamieszczenie informacji na BIP-ie PSSE. W tym okresie woda do spożycia dostarczana była w cysternach z dobrego, sprawdzonego źródła wody. Po wydaniu decyzji zamykającej Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nidzicy powiadamiał o zaistniałej sytuacji:

- Warmińsko-Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego;
- Burmistrza lub Wójta Gminy;
- Starostę Nidzickiego;
- Powiatowego Inspektora Weterynarii.

W czasie trwania decyzji właściciele wodociągów byli zobligowani do przeprowadzenia działań naprawczych ujęcia oraz sieci wodociągowej a po uzyskaniu właściwych parametrów wody obiekty były włączane do eksploatacji.

W okresie sprawozdawczym w obiektach wodociągowych przeprowadzono 37 kontroli stanu sanitarno-technicznego, oraz 5 kontroli studni publicznych. Pobrano 282 prób wody do spożycia. Próby były pobierane zgodnie z wcześniej ustalonym i zaakceptowanym przez właścicieli ujęć harmonogramem poboru wody.

Gospodarka wodno-ściekowa

W roku 2025 zrealizowano w gminie Janowo następujące przedsięwzięcia dotyczące inwestycji wodno-kanalizacyjnych: przebudowano wraz z rozbudową oczyszczalni ścieków w miejscowości Janowo, rozbudowano sieć kanalizacyjną do miejscowości Ryki-Borkowo, Róg, Wichrowiec, przebudowano odcinek sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Muszaki, co umożliwi odprowadzanie ścieków bytowo-gospodarczych do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej, a następnie do gminnej oczyszczalni ścieków. W roku 2025 rozpoczęto modernizację Stacji Uzdatniania Wody w miejscowości Safronka. Polega ona

m.in. na wymianie źróź filtracyjnych, wymianie zbiorników hydroforowych, naprawie wraz z przebudowa instalacji technologicznej, rekonstrukcji i regeneracji istniejących studni głębinowych.

Gospodarka odpadami stałymi

Z terenu powiatu nidzickiego odpady komunalne wywożone są na wysypisko śmieci do Działdowa zarządzane przez się Ekologiczny Związek Gmin „Działdowszczyzna”. Większość mieszkańców zadeklarowała selektywną zbiórkę odpadów .W wyznaczonych zamykanych wiatach wystawione są odpowiednio oznakowane pojemniki.

Obiekty Użyteczności Publicznej

Do obiektów nadzorowanych przez sekcję Higieny Komunalnej należą 194 obiekty użyteczności publicznej. Obiekty te stanowią grupę o zróżnicowanych wymaganiach sanitarnych. Zaliczamy do nich: domy pomocy społecznej, obiekty świadczące usługi noclegowe (hotele, pokoje gościnne, agroturystyka, ośrodki wczasowe), obiekty świadczące usługi w zakresie pielęgnacji ciała (zakłady kosmetyczne, fryzjersko- barberskie, solaria),tereny rekreacyjne, dworzec, cmentarze, zakład pogrzebowy, ustępy publiczne.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne w większości są estetycznie i funkcjonalnie urządzone, spełniają wymagania sanitarne dla tego typu działalności, posiadają procedury higieniczno-sanitarne zapewniające ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi. W gabinetach kosmetycznych gospodarka odpadami niebezpiecznymi jest prowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami. Odbiorcą tych odpadów jest firma EMKA z Żyrardowa, PHU Total Service Olsztyn. Sterylizacja narzędzi i przyborów kosmetycznych prowadzona jest w większości zakładów we własnym zakresie a obiekty, które nie posiadają własnych sterylizatorów mają umowy z Centralnej Sterylizatorni Szpitala w Nidzicy lub w innych podmiotach. Pracownicy Sekcji Higieny Komunalnej PSSE w Nidzicy prowadzili edukację właścicieli obiektów użyteczności publicznej dotyczącą właściwego utrzymania i eksploatacji wentylacji. Podczas kontroli zarówno osoby kontrolowane jak i ich klienci wsłuchiwali się w przekazywane informacje i z zainteresowaniem pobierali przygotowaną przez inspekcję sanitarną ulotkę edukacyjną.

Miasto Nidzica nie posiada zajezdni autobusowej, autobusy obsługujące powiat nidzicki posiadają zajezdnie w innych miejscowościach : Olsztyn, Lidzbark Warmiński.

Na terenie powiatu nidzickiego jest jeden Cmentarz Komunalny, pozostałe to Cmentarze Parafialne, Wyznaniowe i Cmentarze Wojskowe. Stan sanitarny czynnych cmentarzy używanych do pochówków jest dobry. Pochówkiem na terenie powiatu zajmuje się głównie Zakład Usług Pogrzebowych „Persefona”. W Domu Przedpogrzebowym mieści się dobrze wyposażone i czysto utrzymane Prosektorium. W 2025r. wydano 37 decyzji na przeprowadzenie ekshumacji szczątków/zwłok ludzki, które wykonywane były przez profesjonalne firmy. Pracownicy Państwowej Stacji Sanitarно- Epidemiologicznej w Nidzicy uczestniczyli w 35 kontrolach podczas przeprowadzania ekshumacji, które były wykonane zgodnie z obowiązującymi przepisami. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nidzicy wydał 9 postanowień na przewóz zwłok i szczątków z zagranicy.

Na koniec 2025 roku prowadzone jest postępowanie administracyjne w 4 obiektach użyteczności publicznej, zmierzające do poprawienia stanu sanitarno-technicznego. Są to: Hotel Komnaty zamkowe w Nidzicy, Stadion sportowy w Janowcu Kościelnym, Stadion sportowy w Kozłowie, Zakład fryzjerski w Nidzicy. W ciągu roku 2025 uzyskano poprawę w 7 obiektach użyteczności publicznej, a mianowicie: kino Wenus w Nidzicy, świetlica wiejska w Nowej Wsi Wielkiej, hala sportowa w Nidzicy, Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Janowcu Kościelnym, Gminne Centrum Kultury i Sportu w Kozłowie, świetlica wiejska w Sarnowie, świetlica wiejska w Niedanowie.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nidzicy wystosował pisma informacyjne i edukacyjne dotyczące zagrożeń zdrowotnych wynikających z użytkowania piasku w piaskownicach, jak co roku, zasugerowano potrzebę przebadania piasku pod kątem obecności jaj pasożytów dla zarządzających placami zabaw. W trosce o zdrowie i bezpieczeństwo osób korzystających z wody w budynkach mieszkalnych wystosowano również pisma do zarządców, właścicieli obiektów noclegowych i sportowych o zwrócenie szczególnej uwagi na prawidłowe funkcjonowanie instalacji

domowych wody, które mogą stanowić ryzyko rozwoju bakterie Legionella sp. w instalacjach i urządzeniach (np. prysznice - wytwarzają aerozol wodny). W związku z intensywnymi opadami deszczu w okresie letnim Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nidzicy wystosował pisma do właścicieli i zarządców ujęć wody o wzmożeniu kontroli stanu studni głębinowych oraz głowic studni (w tym możliwości ich zalania) oraz w przypadku zaistniałej sytuacji wdrożenia procedur postępowania w sytuacji wystąpienia zagrożenia skażenia wody. W związku z zalanymi przydomowymi studniami w miejscowości Olszewo (intensywne opady deszczu) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nidzicy w porozumieniu z Warmińsko-Mazurskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym zlecił pracownikom Higieny Komunalnej dokonać poboru próbek wody z zalanych studni. Zostało również przekazane dla właścicieli zarządców budynków i nieruchomości pismo do wykorzystania służbowego dotyczące zagrożeń sanitarnych związanych z bytnością dzikich gołębi na terenie miast.

Potencjalni organizatorzy kąpielisk zostali poinformowani o korzyściach wyływających z utworzenia takich miejsc. Na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nidzicy stworzone zostały 2 kąpieliska, zorganizowane przez Urząd Miejski w Nidzicy: nad Jeziorem Omulew w miejscowości Wikno oraz nad jeziorem miejskim w Nidzicy. Funkcjonowało również jedno miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli Obozu Szczepów 40 i 191 WDHiZ nad jeziorem Kiernoz Mały stworzone przez Urząd Miejski w Nidzicy, na potrzeby Chorągwi Stołecznej ZHP, ul. Piaskowa 4, Warszawa. W związku z zakwitem sinic na kąpielisku nad jeziorem miejskim w Nidzicy została wydana decyzja tymczasowego zakazu kąpeli w okresie od 25 lipca do 21 sierpnia 2025r. Wydano 10 ocen jakości wody w kąpieliskach i 2 oceny jakości wody w miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli. Przeprowadzono 4 kontrole sanitarne, podczas których sprawdzono warunki na kąpielisku. Ogólny stan sanitarny był dobry. Organizatorzy kąpielisk wywiązali się z obowiązku badania wody na kąpieliskach i systematycznego uzupełniania danych dotyczących warunków na kąpielisku w Serwisie Kąpieliskowym. Wydano 2 oceny jakości wody w miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli.

Higiena Dzieci i Młodzieży

Zadaniem higieny dzieci i młodzieży jest nadzór nad należytym stanem higieniczno-sanitarnym nieruchomości i higieną pomieszczeń w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych oraz ośrodkach wypoczynku dzieci i młodzieży.

W roku 2025 na terenie powiatu nidzickiego nadzorem sanitarnym objętych było 46 stałych placówek nauczania i wychowania oraz 79 sezonowych form wypoczynku letniego i zimowego.

Do nadzorowanych placówek w powiecie nidzickim zaliczamy:

- 1 Żłobek,
- 1 Klub dziecięcy,
- 3 przedszkola,
- 1 przedszkole dla dzieci z niepełnosprawnością,
- 12 punktów przedszkolnych znajdujących się w szkołach podstawowych,
- 14 szkół podstawowych,
- 3 Zespoły Szkół Ponadpodstawowych,
- 1 technikum niepubliczne,
- 2 szkoły branżowe 1 stopnia niepubliczne,
- 1 Specjalny Ośrodek Szkolno-wychowawczy,
- 3 świetlice socjoterapeutyczne,
- 1 placówka wsparcia dziennego,
- 1 Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno Wychowawczy,
- 1 Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- 1 Centrum Kształcenia Zawodowego.

Dodatkowe informacje dotyczące placówek:

1. W Szkole Podstawowej nr 1 w Nidzicy została zbudowana nowa sala gimnastyczna, oddana do użytku 16.12.2025 roku;
2. W Szkole Podstawowej w Muszakach zaczęto budowę nowej sali gimnastycznej- termin zakończenia 05.2026 r.;
3. W styczniu 2025 został spalony budynek szkoły podstawowej w Szkotowie, uczniowie na okres budowy nowej szkoły zostali przeniesieni do Szkoły Podstawowej w Rogożu;
4. Został zbudowany nowy Żłobek w Nidzicy, ale jeszcze nie został otwarty.

Liczba zamknięć / unieruchomień / wyłączeń z użytkowania obiektu lub jego części:

1. 1.Niepubliczne Przedszkole „Mistrzów” zostało zamknięte;
2. 2.Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Warmińsko- Mazurskim Centrum Doskonalenia Zawodowego została zamknięta.

Prowadzenie bieżącego nadzoru sanitarnego

W 2025 przeprowadzono 45 kontroli sanitarnych placówek stałych, 2 kontrole placówek wypoczynku zimowego, 13 placówek wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży.

Stanowisko pracy ucznia

Prawidłowo dobrane meble szkolne (stół i krzesło), zgodnie z zasadami ergonomii, z których korzysta uczeń przez znaczną część pobytu w szkole mają istotny wpływ na jego zdrowie i zapobiegają powstawaniu wad postawy.

Przeprowadzono pomiary dostosowania umeblowania do zasad ergonomii stanowisk pracy ucznia i przedszkolaka. W roku sprawozdawczym oceniono dostosowanie mebli do warunków antropometrycznych w 5 placówkach wśród 173 uczniów. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena obciążenia ucznia ciężarem tornistra szkolnego.

Właściwie dobrany tornister korzystnie wpływa na kształtowanie prawidłowej postawy ciała u dzieci i młodzieży. Zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego, opierającymi się na wynikach badań WHO, waga tornistra nie powinna przekraczać od 10 do 15% masy ciała ucznia.

W roku sprawozdawczym dokonano oceny obciążenia uczniów ciężarem plecaków/tornistrów szkolnych. Oceną objęto trzy placówki, dwie wiejskie szkoły podstawowe oraz jedną miejską szkołę podstawową. Skontrolowano 35 oddziałów, w tym 480 uczniów. Wyniki wykazały, że u 276 uczniów waga tornistra była prawidłowa wynosiła do 10 % masy ciała, u 151 uczniów waga tornistra wynosiła 10-15 % masy ciała, u 53 uczniów waga tornistra wynosiła powyżej 15 % masy ciała. We wszystkich skontrolowanych placówkach uczniowie mają wyznaczone miejsce na pozostawienie podręczników i przyborów szkolnych, są to indywidualne szafki bądź półki w klasach.

Higiena procesów nauczania

W ramach nadzoru nad higieną procesów nauczania Państwowa Inspekcja Sanitarna poddaje ocenie rozkład zajęć lekcyjnych oraz formę zapewnienia odpoczynku między lekcjami placówkach oświatowo-wychowawczych. Organizacja procesu nauczania w szkole ma bezpośredni wpływ na zdrowie oraz możliwości psychofizyczne dzieci i młodzieży, a tym samym na prawidłowy proces uczenia się i wyniki osiągane w nauce.

W roku sprawozdawczym ocenie poddano rozkład zajęć oraz organizację przerwy między lekcjami w 103 oddziałach z 9 szkół. W 13 oddziałach stwierdzono nieprawidłowości. Zajęcia nie rozpoczynały się o stałej porze, a różnica pomiędzy dniami była dłuższa niż jedna godzina. Dyrektorzy tłumaczyli to zbyt małą ilością sal lekcyjnych.

Bieżąca woda i kanalizacja

Na terenie działalności PSSE w powiecie nidzickim 3 placówki nie są podłączone do sieci kanalizacyjnej (szambo), 1 placówka ma własne ujęcie wody. Żadna placówka nie posiada ustępów zewnętrznych.

Podczas kontroli w 2 szkołach podstawowych oraz 1 zespole szkół stwierdzono ponadnormatywną liczbę uczniów przypadających na urządzenia sanitarne, tj. zbyt mało umywalk i misek ustępowych dla dziewcząt i chłopców. Wszystkie skontrolowane placówki miały dostęp do bieżącej ciepłej wody. W jednej placówce nie było zapewnionych środków do higieny osobistej (ręczników papierowych lub suszarek do rąk).

Dożywianie dzieci i młodzieży w szkołach

W roku 2025 z dożywiania korzystało 1377 uczniów. Z obiadów pełnych korzystało 1007 uczniów, a z posiłków jednodaniowych 326 uczniów. W 5 skontrolowanych szkołach podstawowych obiad jest przywożony przez catering, natomiast w 7 szkołach podstawowych i w 2 zespołach posiłki przygotowywane są na miejscu. Uczniowie są dowożeni do 12 szkół podstawowych. W czasie oczekiwania na rozpoczęcie zajęć dydaktycznych lub na transport powrotny przebywają w świetlicy szkolnej. Dzieci przywożone i odwożone z placówek są pod nadzorem opiekunów.

Wypoczynek dzieci i młodzieży

W 2025 skontrolowano 2 placówki wypoczynku zimowego, 13 placówek wypoczynku letniego. Z wypoczynku skorzystało 602 uczestników w wieku od 6 do 17 lat. Łącznie przeprowadzono 15 kontroli. Przeprowadzone kontrole zarówno w sezonie zimowym jak i letnim nie wykazały nieprawidłowości.

Warunki do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego

Prawie wszystkie placówki nauczania i wychowania przy prowadzeniu zajęć z wychowania fizycznego korzystają z posiadanej już bazy. Dwie szkoły z powiatu nidzickiego (Rączki, Zaborowo) nie posiadają sali gimnastycznej tylko boisko zewnętrzne. W szkole podstawowej nr 1 w Nidzicy została oddana do użytku nowa sala gimnastyczna, w szkole podstawowej w Muszakach zostanie oddana do użytkowania w maju 2026 roku.

Warunki realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach

Opiekę zdrowotną nad uczniami sprawują pielęgniarki szkolne. Szkoły posiadają gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej do własnej dyspozycji, pomieszczenia zastępcze lub wspólnie z inną placówką. Gabinety wyposażone są w punkty poboru ciepłej i zimnej wody, podłogi są wykonane z materiałów umożliwiających ich mycie i dezynfekcję. W gabinetach zapewniono apteczki wraz z instrukcjami udzielania pierwszej pomocy.

Podsumowanie

Stan sanitarno-higieniczny jest dobry i systematycznie się poprawia. Zapewnione są odpowiednie warunki higieniczne, systematycznie dokupowany jest nowy sprzęt, co przyczynia się do poprawy warunków sanitarnych oraz jakości realizowanych zadań.

W wielu placówkach wykonano szereg prac konserwatorskich, między innymi: malowanie, tynkowanie pomieszczeń placówki, korytarzy, remont elewacji wewnętrznej, wymiana podłóg, wymiana mebli. W dwóch szkołach podstawowych wyremontowano m.in. pomieszczenia sanitarno-higieniczne. Wymieniono instalacje grzewczą wraz z grzejnikami. W jednej szkole został wykonany remont stołówki z wymianą mebli.

W roku 2025 do najważniejszych zadań należało sprawowanie nadzoru w placówkach oświatowo-wychowawczych, w żłobkach oraz placówkach wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży. Równocześnie prowadzono działania edukacyjne skierowane do dzieci, młodzieży, kadry oraz rodziców. W jednej z placówek stwierdzono niewłaściwy stan higieniczno-sanitarny.

Higiena Żywnienia, Żywności i Przedmiotów Użytku

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nidzicy w 2025 r. obejmował nadzorem 446 zakładów kontrolując w nich między innymi przestrzeganie przepisów określających wymagania higieniczno-sanitarne niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa żywności podczas jej produkcji, magazynowania, transportu i obrotu, odpowiedniej jakości żywienia w zakładach żywienia zbiorowego otwartego i zamkniętego oraz odpowiedniej jakości wprowadzanych do obrotu materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nidzicy w roku 2025 znajdowało się 446 zakładów:

- zakłady produkcji żywności – 165
w tym zakładów produkcji pierwotnej 149;
- zakłady obrotu żywnością – 170;
- zakłady żywienia zbiorowego otwartego – 55;
w tym małej gastronomii – 33;
- zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego – 43;
- zakłady obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością – 13.

W 108 skontrolowanych zakładach przeprowadzono 156 kontroli sanitarnych, w tym: 86 kontroli tematycznych, 31 kontroli kompleksowych, 8 kontrole interwencyjne oraz 31 kontroli sprawdzających.

W celu przymuszenia podmiotów gospodarczych do podjęcia środków zaradczych i usunięcia stwierdzonych w trakcie kontroli niezgodności:

- wystawiono 58 decyzji merytorycznych oraz 55 decyzji płatniczych na kwotę 4203,00 zł,
- nałożono 17 mandatów karnych na kwotę 7250,00 zł.

Zagadnienia tematyczne realizowane w 2025 r.:

- Ocena bezpieczeństwa wód butelkowanych w szczególności warunków przechowywania oraz znakowania w sezonie letnim.
- Wzmógł nadzór nad przestrzeganiem wymagań dotyczących znakowania, prezentacji, reklamy żywności zawierającej GMO na etapie produkcji, importu i obrotu.
- Wzmógł nadzór nad przestrzeganiem wymagań dotyczących znakowania, prezentacji, reklamy żywności nieopakowanej na etapie produkcji, importu i obrotu.
- Wzmógł nadzór nad przestrzeganiem wymagań dotyczących znakowania, prezentacji, reklamy żywności zawierającej alergeny na etapie produkcji, importu i obrotu.
- Wzmógł nadzór nad przestrzeganiem wymagań dotyczących znakowania, prezentacji, reklamy żywności suplementów diety, żywności wzbogacanej i żywności dla określonych grup na etapie produkcji, importu i obrotu.
- Wzmógł nadzór nad przestrzeganiem wymagań dotyczących znakowania, prezentacji, reklamy żywności oznakowanej jako "bezglutenowa" na etapie produkcji, importu i obrotu.
- Ocena bezpieczeństwa żywienia zbiorowego, w tym w zakładach małej gastronomii, w miejscowościach turystycznych w okresie wzmożonego ruchu turystycznego w sezonie letnim.
- Ocena stanu żywienia pacjentów w szpitalach na podstawie jadłospisów/posiłków – zgodnie z wytycznymi GIS.
- Ocena stanu żywienia w jednostkach systemu oświaty w roku szkolnym 2024/2025.
- Nadzór nad produkcją pierwotną żywności pochodzenia roślinnego realizowanego w ramach porozumienia z dnia 22.12.2020 r. w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego”.

- Nadzór nad warunkami żywienia w miejscach letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży.
- Nadzór nad produkcją i wprowadzaniem do obrotu zbóż konsumpcyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem dokumentacji dot. traceability (producenci pierwotni, magazyny/elewatory).
- Kontrole systemów identyfikacji bezpośrednich dostawców i odbiorców w piekarniach, ciastkarniach, browarach i słodowniach oraz zakładach przemysłu zbożowo-młynarskiego z uwzględnieniem możliwości ustalenia kompletnych list dystrybucyjnych.

Podczas realizacji powyższych zagadnień w trakcie przeprowadzanych kontroli sanitarnych nadal stwierdzano niezgodności, co wskazuje na konieczność dalszego konsekwentnego działania w tym zakresie.

Ocena stanu higieniczno- sanitarnego zakładów żywnościowo - żywieniowych

Ocenę zakładów przeprowadzono według kategorii ryzyka na podstawie obowiązujących w kraju jednolitych kryteriów, tzw. arkuszy oceny zakładów. Ocenę negatywną otrzymują te zakłady, w których stwierdza się odstępstwa od wymagań istotnych dla bezpieczeństwa żywności.

Rodzaje obiektów	Liczba zakładów wg rejestru zakładów	Liczba zakładów skontrolowanych	Liczba zakładów niezgodnych z wymaganiami
Produkcji żywności	165	20	1
Obrotu żywnością	170	35	6
Żywienia zbiorowego otwartego	55	34	10
Żywienia zbiorowego zamkniętego	43	19	6
RAZEM	433	108	23

Wśród skontrolowanych w 2025 r. zakładów 23 zostały sklasyfikowane jako niezgodne z wymaganiami. Wszczęto postępowania administracyjne.

W zakładach produkcji żywności stwierdzono:

- niewłaściwy układ funkcjonalny pomieszczeń produkcyjnych oraz magazynowych.
- Jednak pomimo zgłaszanych trudności finansowych odnotowano dalszą poprawę stanu higieniczno-sanitarnego w stosunku do 2024 r. W zakładach produkcyjnych prowadzone są nadal bieżące remonty oraz wymieniano zużyty sprzęt i urządzenia co przynosi dalszą poprawę stanu higieniczno- sanitarnego.

W zakładach obrotu żywnością stwierdzono:

- wprowadzanie do obrotu artykułów spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości lub terminu przydatności do spożycia,
- brak zapisów potwierdzających stosowanie zasad HACCP oraz GHP/GMP,
- brak informacji dla klienta dotyczących składu oraz obecności składników alergennych i składników powodujących reakcje nietolerancji przy wprowadzanych do obrotu nieopakowanych wyrobach piekarniczych i ciastkarskich,
- niewłaściwy stan techniczny wyposażenia (regały, blaty itp.).
- przetrzymywanie bardzo dużej ilości towaru na paletach i bezpośrednio na posadzce w zbyt małych magazynach co uniemożliwia przeprowadzenie skutecznych procesów mycia i dezynfekcji, prowadzenie monitoringu obecności szkodników.
- pomimo wprowadzenia w zakładach systemu HACCP zdarzają się przypadki nie stosowania w praktyce wcześniej wdrożonych i opracowanych, procedur i instrukcji z tego zakresu,

- brak aktualnych orzeczeń lekarskich do celów sanitarno- epidemiologicznych o braku przeciwwskazań do wykonywania prac przy wykonywaniu których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia na inne osoby.

W zakładach obrotu żywnością pomimo ww. niezgodności odnotowano dalszą poprawę stanu higieniczno- sanitarnego w stosunku do 2024 r. Nadal kontynuowano modernizację sklepów, w części sklepów wprowadzono system sprzedaży samoobsługowej, wymieniano wyposażenie w tym regały, stare urządzenia chłodnicze, które nie były w stanie zapewnić temperatur przechowywania zgodnych z zaleceniami producentów żywności, usuwano przecieki, wymieniano okna, drzwi, instalacje elektryczne.

W zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego stwierdzono:

- przetrzymywanie w pomieszczeniach produkcyjnych, magazynowych, socjalnych zbędnych przedmiotów,
- przy umywalkach do mycia rąk brak środków do mycia rąk i higienicznego ich suszenia,
- brak środków do mycia i dezynfekcji urządzeń, pomieszczeń i sprzętu,
- w urządzeniach chłodniczych brak właściwej segregacji przetrzymywanych artykułów spożywczych,
- pomimo wprowadzenia w zakładach systemu HACCP zdarzają się przypadki nie stosowania w praktyce wcześniej wdrożonych i opracowanych, procedur i instrukcji z tego zakresu.

Analizując stan higieniczno- sanitarny zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego organizujących posiłki dla dzieci i młodzieży odpoczywających na wakacjach należy stwierdzić, że pomimo pewnych powtarzających się niezgodności nastąpiła poprawa w stosunku do roku 2024 r.

W zakładach żywienia zbiorowego otwartego stwierdzono:

- brak zapisów potwierdzających stosowanie zasad HACCP oraz GHP/GMP,
- niewłaściwy stan techniczno sanitarny pomieszczeń i urządzeń,
- przy umywalkach do mycia rąk brak środków do mycia rąk i higienicznego ich suszenia,
- wprowadzanie do obrotu artykułów spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości,
- brudne zatłuszczone powierzchnie ścian, podłóg, blatów roboczych oraz urządzeń,
- pomimo wprowadzenia w zakładach systemu HACCP zdarzają się przypadki nie stosowania w praktyce wcześniej wdrożonych i opracowanych, procedur i instrukcji z tego zakresu,
- brak aktualnych orzeczeń lekarskich do celów sanitarno- epidemiologicznych o braku przeciwwskazań do wykonywania prac przy wykonywaniu których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia na inne osoby,
- brak właściwej odzieży roboczej,
- nie okazano dokumentów oraz zapisów identyfikujących bezpośrednich dostawców żywności.

W związku z ww. niezgodnościami nałożono mandaty karne i wystawiono decyzje. Niezgodności zostały usunięte. Niepokój budzi fakt, że właściciele niektórych zakładów, pomimo niewłaściwego stanu sanitarno- higienicznego pomieszczeń, urządzeń i sprzętu sami nie zaczęli remontów, czy wymiany uszkodzonego sprzętu, ale przystępowali do tego dopiero po kontroli przeprowadzonej przez pracowników PSSE.

Wszystkie sezonowe punkty gastronomiczne nad jeziorami były właściwie przygotowane do sezonu letniego, posiadały decyzje zatwierdzające i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS.

Ocena stopnia zaawansowania wprowadzenia przez zakłady żywności i żywienia systemu HACCP

W 2025 r. w 100% zakładów (z wyłączeniem: producenci pierwotni, dostawcy bezpośredni, rolniczy handel detaliczny) wdrożono zasady systemu HACCP, w tym w części zakładów zastosowano tzw. elastyczne podejście do HACCP.

W czasie przeprowadzanych kontroli stwierdzono, że pomimo wprowadzenia w zakładach systemu HACCP zdarzają się przypadki nie stosowania w praktyce wcześniej wdrożonych i opracowanych, procedur i instrukcji z tego zakresu.

	Liczba obiektów			
	OBJĘTE NADZOREM (kolumna 1 MZ-48)	w tym z wdrożonymi zasadami GHP/GMP (kolumna 6 MZ-48)	z wdrożonym systemem HACCP (kolumna 7 MZ-48)	w których rozpoczęto wdrażanie zasad systemu HACCP
Produkcji żywności	165 w tym : 149 produkcja pierwotna	46 w tym : 30 produkcja pierwotna	16 w tym : 0 produkcja pierwotna	0
Obrotu żywnością	170	170	170	0
Żywności zbiorowego otwartego	55	55	55	0
Żywności zbiorowego zamkniętego	43	43	43	0
Ogółem	433	314	284	0

Jakość zdrowotna środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz badań sanitarnych

W powiecie nidzickim realizowany jest Plan pobierania próbek do badania żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w ramach urzędowej kontroli i monitoringu tworzony na podstawie Krajowego Planu Poboru Próbek.

Kierunek badań	Liczba zbadanych próbek w 2025 r.			
	ogółem	w tym		
		krajowych	UE	z importu
Zanieczyszczenia mikrobiologiczne	66	66	0	0
Metale szkodliwe dla zdrowia	8	7	1	0
Pozostałości pestycydów	16	10	2	4
Mikotoksyny	6	3	0	3
Azotany	1	1	0	0
Zawartość substancji dodatkowych	8	7	0	1
Furan	1	1	0	0
WWA	2	2	0	0
Materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością	3	1	0	2
GMO	1	1	0	0
Wybrane parametry w środkach specjalnego przeznaczenia/suplementach diety	5	3	2	0
Oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe u bakterii zoonotycznych i komensalnych	1	1	0	0
Gluten	1	1	0	0
Skażenia promieniotwórcze	1	1	0	0
Histamina	9	9	0	0
Alergeny – białko orzechów ziemnych	1	1	0	0
Parametry jętczenia	1	1	0	0
Napromieniowanie	1	0	1	0
Alkaloidy opium	1	0	1	0

W 2025 r. zbadano ogółem 133 próbki, w tym:

- 130 próbek żywności,
- 3 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

W wyniku podjętych w poprzednich latach działań mających na celu informowanie producentów żywności oraz właścicieli podmiotów wprowadzających żywność do obrotu i właścicieli zakładów żywienia zbiorowego o wymaganiach dotyczących znakowania żywności zawartych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 znacznie wzrosła ich wiedza na ten temat.

Jednak część producentów zgłaszała pewne trudności zwłaszcza w zakresie opracowania obowiązkowej informacji o wartości odżywczej.

W powyższych przypadkach udzielano instruktażu (telefonicznie lub w PSSE w Nidzicy). To sprawiło, że podczas kontroli nie stwierdzono niezgodności w oznakowaniu wyrobów gotowych. Oznakowanie wyrobów gotowych, w których znajdowały się substancje lub preparaty zawierające składniki alergenne,

było zgodne z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego. Nazwa składnika alergennego wyraźnie odróżniała się od reszty składników (stosowano inny rodzaj czcionki).

Również w wyniku podjętych w poprzednich latach działań mających na celu weryfikację dowodów działań przeprowadzanych przez producentów żywności w ramach kontroli wewnętrznej, ze szczególnym uwzględnieniem przepisów prawnych i planów badań produktów opartych na ocenie ryzyka – producenci zaczęli opracowywać własne harmonogramy badań właścicielskich w zakresie zanieczyszczeń mikrobiologicznych i zlecać wykonanie badań swoich produktów w wybranych przez siebie akredytowanych laboratoriach.

Kontrole sklepów wprowadzających do obrotu materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością potwierdziły, że sklepy wdrożyły Dobrą Praktykę Produkcyjną (GMP) w odniesieniu do materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Wszczęte w poprzednich latach postępowania administracyjne nakazujące m.in.: zapewnienie na etapie sprzedaży detalicznej pisemnych deklaracji zgodności dla wyrobów ceramicznych spowodowały widoczną poprawę w jakości dokumentacji towarzyszącej tym wyrobom.

W 2025 r. nie stwierdzono niezgodności w tym zakresie.

RASSF/AAC

System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Paszach /System Współpracy i Pomocy Administracyjnej

W ramach systemu RASFF/AAC Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nidzicy w 2025 r. otrzymał 39 powiadomień alarmowych i informacyjnych od WPK Systemu RASFF oraz spoza WPK Systemu RASFF. Po otrzymaniu ww. powiadomień wymagających szybkiego wycofania produktów z obrotu niezwłocznie podejmowano stosowne działania.

Ogółem podjęto 40 działań mających na celu uzyskanie informacji dotyczących wycofywanych z obrotu produktów.

PSSE Nidzica przekazała do WPK Systemu RASFF jedno powiadomienie informacyjne w celu zwrócenia uwagi.

Na stronie internetowej PSSE w Nidzicy - jest przekierowanie na stronę internetową GIS, na której umieszczane są komunikaty i ostrzeżenia publiczne.

Nadzór nad żywnością prozdrowotną

W roku 2025 r. w ramach nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu żywności prozdrowotnej (suplementy diety, żywność dla określonych grup i żywność wzbogacona) podczas 2 zaplanowanych kontroli tematycznych sprawdzano prawidłowość znakowania oraz warunki przechowywania i sprzedaży ww. żywności ze szczególnym zwróceniem uwagi na sposób prezentacji i reklamy oraz udzielano instruktażu w powyższym zakresie.

W ramach oceny bezpieczeństwa żywności prozdrowotnej przebadano 8 próbek w tym:

- Suplementy diety - 4
- Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego - 4

Pobrane próbki badano w kierunku na: metale, azotany, zawartość witamin, składników mineralnych, znakowanie, organoleptyka, zanieczyszczenia biologiczne i fizyczne oraz oceniano znakowanie.

Zbadanych próbek nie kwestionowano.

PPIS w Nidzicy nie ma w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS zakładów produkcyjnych, importerów i hurtowni wprowadzających do obrotu żywność prozdrowotną.

PPIS w Nidzicy nie ma w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS podmiotów prowadzących sprzedaż internetową „na odległość” żywności prozdrowotnej.

Nadzór nad obrotem żywności GMO

Ważną rolę w zakresie nadzoru nad obrotem produktów genetycznie modyfikowanych odgrywa kontrola dokumentacji w zakresie możliwości śledzenia żywności w łańcuchu żywnościowym tzw. „traceability” (definicja art. 3 pkt 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1830/2003 z dnia 22.09.2003r.).

Kontrola ta ma szczególne znaczenie w odniesieniu do produktów wyprodukowanych z GMO (definicja art. 2 pkt 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1829/2003 z dnia 22.09.2003r) np. oleju sojowego, rzepakowego, bawełnianego, a także cukru.

W 2025 r. przeprowadzono w 1 piekarni oraz 1 ciastkarni rozpoznanie w ww. zakresie.

Sprawdzono dokumentację dotyczącą surowców wykorzystywanych w piekarni i ciastkarni mogących potencjalnie zawierać GMO tj.: olej rzepakowy, margaryna i podobne, cukier, mieszanki chlebowe (suche), drożdże piekarnicze.

Nie stwierdzono niezgodności.

W porównaniu do lat poprzednich wzrosła wiedza i świadomość właścicieli zakładów produkcji żywności w zakresie stosowania surowców mogących potencjalnie zawierać GMO. Właściciele z własnej inicjatywy zwracają uwagę aby przy każdej dostawie surowców otrzymane dokumenty umożliwiały identyfikację dostawców surowców (w tym kraj pochodzenia surowców).

W 2025 r. pobrano w zakładzie obrotu żywnością 1 próbkę do badania w kierunku GMO:

- Ziarna zbóż i przetwory zbożowo mączne. Próbką: Pieczywo chrupkie kukurydziane; kraj pochodzenia: Polska - niezgodności nie stwierdzono.

Ocena jakości żywienia

w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego, w tym w placówkach oświaty i szpitalu.

W 2024r. podczas przeprowadzonych kontroli w stołówkach szkolnych, przedszkolnych i internatach oceniano jadłospisy. W trakcie oceny żywienia korzystano z tzw. „List wspomagających ocenę żywienia pod kątem spełnienia wymagań zawartych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r.”

W trakcie oceny stwierdzono pewne trudności w zakresie spełnienia wymagań dotyczących podawania każdego dnia dzieciom i młodzieży przy całodziennym żywieniu co najmniej 3 porcji z grupy: warzywa oraz 2 porcji z grupy: mleko i przetwory mleczne w tym napoje fermentowane. Jednak pomimo ww. trudności posiłki są zdecydowanie bardziej urozmaicone, ograniczono spożycie cukru, soli, tłuszczu oraz potraw smażonych.

Nie stwierdzono przygotowywania zup na wywarach z kości lub korpusów drobiowych.

Zupy przygotowywano na wywarach jarskich (warzywnych) lub mięsnych z dodatkiem głównego składnika, który nadawał zupie charakterystyczny, specyficzny smak.

Nie stwierdzono stosowania koncentratów spożywczych do przygotowywania zup i sosów (np. kostek rosołowych). Stosowano tylko koncentraty z naturalnych składników.

Zwiększono częstotliwość podawania dzieciom fermentowanych napojów mlecznych np. kefir naturalny, jogurt naturalny, maślanka naturalna.

Od poniedziałku do piątku potrawy smażone podawane były nie częściej niż 2 razy.

Do smażenia używano oleju rzepakowego.

Do obiadu podawano kompoty, wodę przegotowaną z miodem lub z cytryną. Napoje nie zawierały więcej niż 10 g cukrów w 250 ml napoju.

Od poniedziałku do piątku dzieciom i młodzieży podawano:

- porcję z grupy: mięso, jaja, orzechy, nasiona roślin strączkowych i inne nasiona, mleko i przetwory mleczne,
- porcję warzyw do każdego posiłku,
- porcję owoców,
- porcję produktów zbożowych (np. kaszę gryczaną, ryż, kaszę jęczmienną, kaszę bulgur pieczywo razowe, płatki owsiane) lub ziemniaki,
- porcję ryby podawano co najmniej raz w tygodniu.

We wszystkich placówkach oświatowych zostały zainstalowane piece konwekcyjne, w których przygotowywane są posiłki w formie pieczonej lub duszonej.

W trakcie pracy pieca para wodna zapobiega wysuszeniu potraw i przyspiesza proces przygotowywania posiłków, dzięki temu można smażyć i piec przy użyciu minimalnej ilości tłuszczu.

W 2025 r. nie było zgłoszeń od rodziców i opiekunów o potrzebie zapewnienia dzieciom wyżywienia

zgodnego z zasadami diety eliminacyjnej lub przetrzymywania przygotowywanych przez rodziców gotowych posiłków zgodnie z zasadami ww. diety.

Dodatkowo uczniowie klas I - IV w ramach akcji „Programie dla szkół” otrzymują nieodpłatnie surowe warzywa, owoce oraz produkty mleczne. Celem programu jest propagowanie wśród dzieci zdrowych nawyków żywieniowych tak, by dzieci od najmłodszych lat polubiły ich naturalny smak. Oprócz promowania zdrowej diety program ma również pokazać dzieciom skąd pochodzą owoce i warzywa oraz produkty mleczne, jak są uprawiane i produkowane. Program ma kreować prozdrowotne postawy i zachowania dzieci, dlatego udostępniane są im produkty o wysokich walorach zdrowotnych, świeże i niskoprzetworzone m.in.: mleko spożywcze oraz naturalne produkty mleczne tj. jogurt, kefir, serek twarogowy; owoce tj. jabłka, gruszki, truskawki, śliwki i warzywa tj. marchew, rzodkiewki, papryka, pomidorki, kalarepa itp.

Ponadto w związku z działaniami prowadzonymi w ramach Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego „Trzymaj formę” zwiększyła się wśród uczniów i ich rodziców świadomość potrzeby prawidłowego i racjonalnego odżywiania oraz aktywnych form wypoczynku, uprawiania sportu.

Posiłki do Zespołu Opieki Zdrowotnej w Nidzicy dostarczane były przez firmę cateringową. W szpitalu wydawano posiłki dla pacjentów przebywających na następujących oddziałach: oddział geriatryczny, oddział chirurgii/ginekologii, oddział chorób wewnętrznych, oddział rehabilitacyjny, oddział ZOL – opieka długoterminowa. Diety zlecane były przez lekarza prowadzącego leczenie pacjentów.

Również od 30.10.2023 r. Zespół Opieki Zdrowotnej w Nidzicy przystąpił do realizacji programu pilotażowego w zakresie edukacji żywieniowej oraz poprawy jakości żywienia w szpitalach pn. „Dobry posiłek w szpitalu”, którego założenia określa rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 25 września 2023r. Celem programu pilotażowego jest zwiększenie dostępności porad żywieniowych w szpitalu oraz wdrożenie optymalnego modelu żywienia świadczeniobiorców w szpitalach.

Program pilotażowy obejmuje świadczenia opieki zdrowotnej - porada żywieniowa z zakresu określonego w art. 15 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2024r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz świadczenie towarzyszące w postaci wyżywienia, o którym mowa w § 8 ust. 1 pkt 1.

Sposób realizacji programu pilotażowego obejmuje:

- zapewnienie wyżywienia odpowiedniego do stanu zdrowia, na podstawie zaleceń opublikowanych przez ministra właściwego do spraw zdrowia na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zdrowia;
- udzielanie porad żywieniowych przez osobę planującą dietę, udzielenie porady żywieniowej, odbywa się na zlecenie lekarza.
- posiłki przeznaczone dla pacjentów są przygotowywane na podstawie opracowanego przez osobę planującą dietę jadłospisu zapewniającego urozmaicenie potraw i zbilansowanie wartości składników odżywczych w diecie.
- jadłospis zawiera informacje: rodzaju posiłku i jego skład; dobową sumę wartości energetycznej (kaloryczności) i wartości odżywczej diet z podaniem ilości białka, węglowodanów, w tym cukrów, tłuszczu, w tym nasyconych kwasów tłuszczowych, błonnika i soli; sposobie obróbki posiłku; obecności alergenów.

W 2025 r. przedstawiciele Zespołu Opieki Zdrowotnej w Nidzicy jak w poprzednich latach przeprowadzili audyt w placówce firmy cateringowej. Audyt dotyczył oceny stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń i wyposażenia, w których przygotowywano posiłki. Dokonano również przeglądu dokumentacji związanej z GHP/GMP i HACCP oraz przeanalizowano wyniki z badań mikrobiologicznych (wymazów). Dodatkowo w ramach wewnętrznych procedur szpitala w Nidzicy, raz na kwartał przeprowadzano we własnym zakresie badania mikrobiologiczne (wymazy) z powierzchni termoportów, blatu wózka do rozwożenia posiłków oraz sztućców i talerzy. Okazane pracownikowi PSSE w Nidzicy w dniu kontroli wyniki badań nie budziły zastrzeżeń.

W trakcie kontroli dokonano oceny jadłospisu. Ocenę przeprowadzono w oparciu o „Arkusze oceny dekadowej jadłospisów” stanowiący załącznik do „Programu oceny stanu żywienia pacjentów w szpitalach i zakładach opieki zdrowotnej na podstawie jadłospisów/posiłków”.

Ocena końcowa sposobu żywienia/jadłospisu - zadowalająca.

Produkcja pierwotna, sprzedaż bezpośrednia, rolniczy handel detaliczny

Przeprowadzono 3 wspólne kontrole z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa w trzech Gospodarstwach Rolnych (uprawa zbóż). Kontrole obejmowały: wizytacje w Gospodarstwach Rolnych oraz kontrole dokumentacji w zakresie usytuowania upraw, warunków zbioru, transportu, przechowywania ziaren zbóż, przechowywania środków ochrony roślin, stosowanych nawozów, zapewnienia dostępu do toalet i urządzeń do mycia rąk. Sprawdzano czy jest wdrożony system umożliwiający identyfikację odbiorców zbóż.

W trakcie kontroli wykorzystano listę pytań kontrolnych (check list) i informowano producenta, że jest zobowiązany do przestrzegania wymogów zawartych w załączniku I rozporządzenia (WE) Nr 852/2004 PEiR. Niezgodności nie stwierdzono.

Przeprowadzono również 5 wspólnych kontroli z Inspekcją Weterynaryjną na targowisku miejskim w Nidzicy. Kontrole obejmowały podmioty prowadzące sprzedaż produktów pochodzenia zwierzęcego, jaj kurzych.

Podczas wspólnych 10 wizytacji z Inspekcją Weterynaryjną na targowisku miejskim w Nidzicy zwracano również uwagę na to czy prowadzony jest nielegalny handel żywymi zwierzętami oraz produktami pochodzenia zwierzęcego w tym sprzedaży mięsa zwierząt łownych oraz wyrobów z dziczyzny, a także czy na terenie targowiska znajduje się oznakowany pojemnik na odpady pochodzenia zwierzęcego kat. I. Nie stwierdzono niezgodności w ww. zakresie.

Przeprowadzono 2 wspólne kontrole z Komendą Powiatową Policji w Nidzicy na obozach harcerskich w sezonie letnim. Zakres kontroli obejmowała przestrzeganie przepisów określających warunki higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczących warunków produkcji, transportu, przechowywania żywności oraz warunków żywienia zbiorowego. Kontrole sanitarne nie wykazały niezgodności.

W trakcie kontroli hurtowni warzyw i owoców, lokalnych punktów sprzedaży detalicznej, zakładów żywienia zbiorowego oraz punktów skupu informowano o konieczności sprawdzania czy dostawca żywności pochodzenia roślinnego znajduje się w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli żywności organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W trakcie kontroli targowisk informowano rolników produkujących żywność pochodzenia roślinnego o obowiązku wpisu do rejestru w PSSE w Nidzicy – wpis bezpłatny, formularze wniosku o wpis do rejestru dostępne na stronie internetowej lub w siedzibie stacji. Dodatkowo informowano o opracowanym przez GIS poradniku Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej przy produkcji żywności niezwierzęcego pochodzenia w warunkach domowych z wykorzystaniem surowców roślinnych z własnych upraw oraz w ramach rolniczego handlu detalicznego.

Kontynuowano współpracę z administratorem targowiska oraz z właścicielami skupów żywności pochodzenia roślinnego, którzy informowali swoich dostawców o obowiązujących przepisach prawnych ww. zakresie.

W związku z powyższymi działaniami edukacyjnymi w 2025 r. rolnicy składali wnioski o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej na uprawy rolne (produkcja pierwotna).